

Årsrapport

2023

*10 år med
socialtilsynet
– fra bar mark
til professionel
tilsynsinstitution*

Socialtilsyn Syd

Østerågade 40
5672 Broby
72 53 19 00
socialtilsynsyd@fmk.dk
www.socialtilsynsyd.dk

Marts 2024
Oplag: 3.000 stk.

Socialtilsyn Syd

Indhold

Forord: Er socialtilsynet en langsom succes?	4
10 år med socialtilsynet	
Socialtilsynet er først og fremmest til for at skabe tryghed	8
Fra bar mark til professionel myndighed	12
En overset succes	18
Man kan ikke tilsyne sig til god kvalitet i socialt arbejde	24
En professionel sparringspartner med høj faglighed	28
Socialtilsynet er med til at kvalitetssikre vores arbejde	32
Det risikobaserede tilsyn	
Nu er det risikobaserede tilsyn en realitet	38
Det risikobaserede tilsyn ultimo 2023	42
STS i tal	
"Vi kan ikke bare sige, at vi er verdensmestre. Vi skal også kunne dokumentere det"	48
Socialtilsyn Syd i tal: 2023 - inkl. regnskab	54
STS+	56

Forord

Af Peter Bjerregaard Andersen,
tilsynschef i Socialtilsyn Syd

” *Er vi i mål? Ja, lige nu er vi.
Men i en hastigt foranderlig
verden er intet stationært
og rigidt.*

Peter Bjerregaard Andersen,
tilsynschef i Socialtilsyn Syd

Foto: Emil Ryge Christoffersen

Er socialtilsynet en langsom succes?

Den 1. januar i år var det ti år siden, at socialtilsynet trådte i kraft som ny tilsynsmyndighed på det sociale område. Forud lå en politisk proces og ønske om at løfte kvaliteten i indsatsen overfor de allermest sårbare og udsatte børn, unge og voksne, som er givet i velfærdsstatens hænder at tage hånd om på institutioner og i plejefamilier.

I løbet af disse ti år er der både sket meget og tæt på ingenting. Det sidste først: Lovgivningen fra dengang er stort set uændret. Vi skal som tilsyn ligesom for 10 år siden stadig vurdere hvert tilbud og hver plejefamilie efter kvalitetsmodellens parametre med en score fra 1-5. Og vi skal stadig intensivere vores tilsyn efter vores bekymring, dvs. arbejde risikobaseret. Vi skal også stadig lade tvivl om kvalitet i indsatsen komme borgerne til gode og ultimativt lukke et tilbud, hvis bekymringen er dertil. Så set i forhold til, hvor mange lovændringer andre myndighedsområder udsættes for, er lovgiver lykkedes ret godt med førsteudgaven af lov om socialtilsyn.

Når jeg samtidigt mener, at der er sket meget i de første ti år, er det først og fremmest fordi, vi i socialtilsynene har været pionerer i insti-

tutionsbyggeri. Vi har i bogstavelig forstand bygget en etableret tilsynsorganisation på en kort lovgivning. Det har været et stykke organisatorisk tænke- og pionerarbejde, der gør, at vi nu står med et risikobaseret setup i tilsynsarbejdet, som jeg gerne vil prale lidt med i denne årsrapport.

Vi formulerede det i en tilsynsstrategi i 2021 – og det udmøntede sig i en vejledning fra Socialstyrelsen i 2022 – og fra 2023 blev det til virkelighed, i forhold til, hvordan vi dels løbende kategoriserer tilbud og plejefamilier i grønne, gule eller røde og dels bruger vores tilsynsressourcer efter vores kategorisering. Hos os i STS er det risikobaserede tilsyn forankret i et nyt organisatorisk setup, som både sikrer, at ressourcerne strækkes godt ud, og at de fokuseres der, hvor behovet for fokus er.

Er det virkelig alt?

İfører jeg mig djævlens advokatkatte, er det oplagte spørgsmål: Er det virkelig alt, hvad I som myndighed har udrettet på ti år? Det har vi faktisk været så modige at spørge andre end os selv om i denne årsrapport, hvor vi forsøger at gøre status og samle op på det første årti med et socialtilsyn. Hvad de svarede,

vender jeg tilbage til. For først vil jeg dvæle ved vores korte livshistorie. Jeg sad selv som både tilsynsansvarlig chef og økonomichef i en fynsk kommune, da socialtilsynet blev født. Og jeg ynder at sige, at jeg i 2013 var en inkarnation af, hvorfor det var nødvendigt at flytte tilsynet fra kommunale hænder over i en selvstændig og uvildig myndighed. For kasketten på økonomichefens hoved har det jo med at stramme til, jo tættere man kommer på regnskabet's time.

Derfor gav det og giver det stadig god mening at have tilsynet med sociale tilbud placeret hos en uvildig part. Når det er sagt, ved jeg også, at de første to-tre år som ny myndighed ikke kørte som en velsmurt forvaltningsmotor. I vores iver efter at gøre det godt, fik vi sat ploven ret dybt i jorden overfor alle tilbud – og vi skulle skabe en ny organisation med medarbejdere overdraget fra kommunerne, samtidig med at vi skulle regodkende alle sociale tilbud i en portefølje, som vi dårligt nok kendte. Ser jeg tilbage på den tid, er jeg i høj grad stolt af den veletablerede tilsynsinstitution, vi er nu, fordi den havde en ret kaotisk fødsel. Uden at blive alt for mytologisk er der – i al fald i Socialtilsyn Syd (STS) – en sandhed i, at kosmos fødes af kaos.

Satte barren højt

Da vi efter et par år havde fundet vores ben som myndighed, valgte vi at løfte barren. For at kunne udfolde en risikobaseret tilgang skulle vi øge 'produktionen' markant i form af langt flere tilsynsbesøg. Det er lykkedes. Det er også lykkedes, set med mine naturligvis farvede briller, at skabe en tilsynsmyndighed, som opererer på et fagligt højt og specialiseret niveau. Det er ikke sket uden sværdslag og ikke uden at være gået forkert fra tid til anden. Men vi står nu med en tilgang til det at føre tilsyn på en systematisk og gennemtænkt måde, hvor den risikobaserede tilgang, som vi beskriver i denne årsrapport, er omdrejningspunktet.

Derfor gør det mig også glad at høre nogle af de aktører, vi arbejder tættest sammen med uden for matriklen – LOS, Selveje Danmark og kommunerne – sige, at socialtilsynet har løftet kvaliteten af både tilsynet og som følge deraf også af kvaliteten af tilbuddene. Det har en betydning, at vores dygtige tilsynskon-sulenter ringer på døren – og at de gennemfører et tilsyn, som systematisk kommer igennem

de temaer, kriterier og indikatorer, som Kvalitetsmodellen opregner. Mads Roke Clausen, direktør i LOS, kalder ligefrem socialtilsynet for en overset succes. Succes, fordi vi har løftet bundniveauet på området markant, og overset fordi den succesrige fortælling ikke dominerer det, vi hører om området i bl.a. medierne.

Hvis socialtilsynet har opfyldt den mission, politikerne stillede os for ti år siden – at sikre mere velordnede forhold og løfte bundniveauet på området – er vi så der, hvor vi lige så godt kunne lukke butikken? Ja, luk socialtilsynene – sagt sådan lidt for friskt! For den største værdiskabelse er uden tvivl sket de første ti år, hvor den store kvalitetsgevinst er realiseret. Men nej, Folketinget gør nok klogt i ikke at lukke 'tilsynsbutikken', men i stedet give os nogle år til at tilpasse indsatsen. Vi lever i en foranderlig verden og det afspejler sig også i de sociale tilbud, vi fører tilsyn med. I en sådan verden vil det give god mening med et både løbende og lærende tilsyn.

Kultivering af den bare mark

Hvis jeg afslutningsvis skal opsummere socialtilsynets første årti, lyder det sådan her: Vi har brugt ti år på at komme fra en bar mark til et professionelt tilsyn, som opererer risikobaseret. Vi har i STS arbejdet fokuseret med at udvikle den grundlæggende faglighed i tilsynet, vi har udarbejdet et metode- og aktivitetskatalog, som anviser vejen. Og vi har lavet detaljerede spørgeguides til vores konsulenter, så vi sikrer, at de kommer til bunds i alle indikatorer og kriterier i hvert af Kvalitetsmodellens temaer.

Er vi i mål? Ja, lige nu er vi. Men i en hastigt foranderlig verden er intet stationært og rigtigt. Og diskussionen er allerede i fuld gang: "Vi orker ikke det tilsynscirkus. De kommer rendende fra fem-seks forskellige tilsyn og tager tid fra vores kerneopgave". Sådan lyder kritikken fra mange institutioner i disse år, og det har fået politikere og andre til at luften tanken om et "supertilsyn", som kan tage sig af alle tilsynsopgaver på tværs af områder og sektorer. Det er en forståelig, men helt uopnåelig drøm om, at vi kan opløse det højt specialiserede samfund, hvor hver sektor leverer gode resultater, netop fordi de – eller rettere vi – er specialiseret.

God fornøjelse med læsningen!

*10 år med
socialtilsynet
– fra bar mark
til professionel
tilsynsinstitution*

Foto: Emil Ryge Christoffersen

De første ti år med socialtilsynet – set med kommunale briller:

Socialtilsynet er først og fremmest til for at skabe tryghed

” I dag har vi en konstruktion med Kvalitetsmodellen, hvor socialtilsynet giver tilbuddene en score. Og den model er jeg ikke fortaler for, fordi den betyder, at vi altid stræber efter den højeste score ud fra en forestilling om, at det også afspejler kvalitetsniveauet.

Siggi W. Kristoffersen,
Faaborg-Midtfyn Kommune

Kommunerne bakker grundlæggende op om socialtilsynet som uafhængig myndighed og institution, der fører kontrol for at skabe tryghed og i mindre grad driver den faglige kvalitet. Men de vil gerne diskutere, hvad de egentlig får for tilsynspenge. Så det gør direktør Lise Plougmann Willer fra Esbjerg og Siggie W. Kristoffersen fra Faaborg-Midtfyn Kommune her med tilsynschef Peter Bjerregaard Andersen.

Får vi value for money? Det spørgsmål er ganske relevant at stille, når man som kommune er påtvunget en løbende indsats fra en myndighed som socialtilsynet. En indsats, man tilmed selv betaler for. Så det spørger man om i både Esbjerg og Faaborg-Midtfyn Kommune, bekræfter to direktører med ansvar for det sociale område.

Vicekommunaldirektør Siggie W. Kristoffersen fra Faaborg-Midtfyn Kommune og Lise Plougmann Willer, direktør for Borger og Arbejdsmarked i Esbjerg Kommune, bakker grundlæggende op om den opgave, socialtilsynet er sat i verden for. Og de er enige om, at tilblivelsen af en egentlig myndighed på området i 2014 var og stadig er en god idé.

- Dengang var der mange eksempler på, at bundniveauet var alt for lavt, og der var et ønske om at hæve opgaven til et andet niveau. Derfor var to ting vigtige: At give samfundet sikkerhed og tryghed for, at de sociale tilbud løste deres opgave godt nok. Og derved at udvikle den nære kvalitet af tilbuddene. Begge dele er jeg slet ikke i tvivl om er sket, siger Siggie W. Kristoffersen.

- Men med ti års virke er det også en god anledning til at se på, om vi får value for money. For tilsynsopgaven er blevet dyrere. I dag har vi en konstruktion med Kvalitetsmodellen, hvor socialtilsynet giver tilbuddene en score. Og den model er jeg ikke fortaler for, fordi den betyder, at vi altid stræber efter den højeste score ud fra en forestilling om, at det

også afspejler kvalitetsniveauet. Men sådan er det ikke. Jeg mener, at vi burde kunne få et mere direkte ja eller nej til, om bundniveauet i det enkelte tilbud er højt nok, fx med en certificering.

Lader vikaren give årskarakter

For, fortsætter Siggie W. Kristoffersen, når kommunen visiterer til og betaler for de enkelte tilbud, må det også være kommunen, som kan afgøre, om kvaliteten er høj nok i forhold til prisen.

- Lige nu ser vi en eksplosion i udgifterne på det specialiserede socialområde, uden at kvaliteten nødvendigvis er fulgt med. Spørgsmålet er, om vi kan gøre det bedre for de samme penge? Det mener jeg godt, at vi kan. Det handler bl.a. om, hvem der er sat i verden for hvad. Jeg mener, at socialtilsynet skal skabe tryghed for, at borgerne ikke vanrøgttes i tilbuddene, hvis kvaliteten er for lav. Og VISO skal skabe faglig udvikling for at sikre en bedre kvalitet.

Tilsynschef i Socialtilsyn Syd, Peter Bjerregaard Andersen, er grundlæggende enig med sin chef.

- Den score, vi giver efter et tilsynsbesøg, svarer næsten til at lade vikaren i en folkeskoleklasse give årskarakter. Vi kommer forbi en gang om året, hvis vi ikke har grund til andet, og her ser vi jo ikke alt, som burde indgå i bedømmelse af om scoren blev fire eller fem. Så det ville være mere hensigtsmæssigt om so-

cialtilsynene står inden for, at tilbuddene lever op til den fornødne kvalitet – også selvom der vil være forskelle på, hvordan man indretter sig i fx Tønder eller Frederiksberg.

De to er også enige om kvaliteten i at have et lokalt forankret tilsyn.

- Det er sundt, at det er tæt på praksis. Hvis man statsliggjorde området eller tilsynet, ville afstanden fra de styrende enheder som fx departementet til det personale, som skaber kvaliteten for borgeren, være meget stor. Jeg tror på, at nærheden mellem det udførende personale og vi ansvarlige chefer er vigtig, siger Siggie W. Kristoffersen.

Tilsynet kan ikke tage hele æren

Direktør Lise Plougmann Willer i Esbjerg Kommune bakker også op om socialtilsynet som et godt tiltag for kommunerne og er enig i, at der er sket et løft af området fra før 2014 til i dag.

- Tilsynsopgaven, som kommunerne selv løste før, var ofte ikke en af de centralt prioriterede opgaver. Vi løste den, fordi vi skulle, på linje med andre vigtige kommunale opgaver. Når man som socialtilsynet i dag har fået det som kerneopgave i en organisation, vil det selvfølgelig løfte kvaliteten. Og efter de første par år, som var lidt rodede, er der bygget et kvalificeret og struktureret tilsyn. Så jeg er overbevist om, at kvaliteten af tilsynet er forbedret de seneste ti år.

Men, pointerer hun, kommunerne har også flyttet sig i de ti år, socialtilsynet har eksisteret.

- Vi er blevet mere strukturerede og dygtigere, så tilsynet kan ikke bare tage æren for det 1:1. Når vi går gode tilsynsrapporter, er det også fordi, vi er blevet bedre. Eller sagt med andre ord: Det er ikke tilsynets skyld alene, at de steder, der kører godt, kører godt. I dag er vi optaget af, om der er en effekt af og læring fra tilsynsbesøgene til vores område. Det mangler at stå sin prøve, mener jeg.

I Peter Bjerregaard Andersens linse er perspektivet lidt anderledes.

- Jeg ser det sådan, at vores opgave, når det gælder alle de mange veldrevne tilbud, er ikke at stå i vejen. Jeg ved godt, at vi skal understøtte kvalitetsudvikling, men i praksis betyder det, at jeg skal være både dygtigere og tættere på end jer, som driver gode tilbud, hvis jeg skal kunne det, indvender han.

- Det er godt, at du har den holdning, fordi jeg har endnu ikke set, at tilsynet har været kvalitetsdrivende. Men det, at nogle kommer og

kontrollerer os, betyder, at vi gør os umage, replicerer Lise Plougmann Willer.

Er det alle pengene værd?

Hun holder fast i, at tilsynet som myndighed har været en succes. Men det er ikke ensbetydende med, at det er pengene værd, understreger hun.

- Vi vil gerne betale for tilsyn, men vi betaler for meget. Udgiften er vokset gennem årene. Så om udgiften står mål med resultatet, ved jeg ikke, om jeg synes.

Tilsynsudgiften er steget, fordi tilsynet er blevet bedt om at løse flere opgaver, argumenterer Peter Bjerregaard Andersen. Uden at jeg kan regnestykket i hovedet, er tilsynstaksterne kun steget med pris- og lønfremskrivningen eller på grund af krav om en anderledes opgavevaretagelse.

I dag udgør udgiften til socialtilsynene klart under en halv procent af den samlede ramme for området. Og så kan jeg jo spørge: Hvad vil Christiansborg betale for at have større sikkerhed mod et for dårligt bundniveau?

Er faret for hårdt frem

Lise Plougmann Willer peger på, at magtanvendelser er et andet område, hvor tilsynet bliver udgiftsdrivende for kommunerne.

- Og det er vel at mærke på noget, som vi oplever ikke altid giver mening. Kæden hopper af, og det har vi diskuteret rigtig meget med jer. Fx når vi har brug for at låse et vindue med en haspe, så beboerne ikke kan hoppe ud ad vinduet ... det må vi ikke for jer. Vi skal i stedet sætte 'en ressource' ind – en person, som holder øje, og det er udgiftsdrivende for os, fordi I fører tilsyn med loven frem for med den omsorg, som tilbuddet yder overfor borgeren. Nogle af de ting, der føres tilsyn med, er helt ude i hampen – og handler ikke om, at vi ikke har et ordentlig fagligt niveau. For det skal I selvfølgelig holde øje med.

Peter Bjerregaard Andersen anerkender, at på magtanvendelsesområdet har tilsynene under ét nok faret for hårdt frem.

- Det er en misforstået fortolkning af lovgivningen at forlange, at I sætter en pædagog i stedet for en haspe ved vinduet. Det er jeg helt enig i. Jeg ser, at for mange praktikere kan omsorgspligten og selvbestemmelsesretten være vanskelig at holde styr på med det nuværende regelsæt, og jeg mener, vi som socialtilsyn skal holde hænderne inde i bussen og koncentrere os om at føre tilsyn

med tilbuds evne til at forebygge og efterbehandle magtanvendelser.

Det får Lise Plougmann Willer til at gribe fat om nældens rod og trække til.

- Netop den forskellighed i kultur og praksis gør, at jeg mener, at socialtilsynet burde være statsligt forankret – for at sikre større ensartethed og understøtte fælles læring. Det kræver sindssygt meget af Socialstyrelsen, hvis de skal sikre det. På den måde er tilsynet en mærkelig konstruktion.

Og hvis det skal forblive kommunalt forankret, må kommunerne finde en mere fælles form på det, man har fået et ansvar for – hvor 'varen' skal differentieres. Efter min mening skal vi have et mere differentieret tilsyn med færre tilsynsbesøg.

Brug kræfterne på udvikling af kvalitet

Siggi W. Kristoffersen mener, at diskussionen om ensartethed i tilsynene har fået lov til at

fylde for meget, helt ned i ligegyldige detaljer. Han er langt mere optaget af en anden diskussion:

Vi burde have brugt flere kræfter på at udvikle tilsynspraksis og opsamle den samlede vigtige læring fra de tusindvis af årlige tilsyn på det sociale område. Her skal forskelligheden være velkommen, hvis den handler om, at den enkelte kommune eller KKR ønsker at sætte fokus på forskellige elementer i kvalitetsudviklingen på det sociale område.

Lise Plougmann Willer bakker op:

- Jeg tænker, at vi begge er optaget af fortsat at udvikle tilsynet i et tæt og godt samarbejde med kommunerne, styrelse m.fl. Vi er i de senere år kommet langt med et stærkt og godt tilsyn. Vi skal huske på, at vi i Danmark faktisk har et ret højt kvalitetsniveau på socialområdet, sammenlignet med andre lande. Derfor skal man af og til stoppe op og evaluere, om tilsynet fortsat skal se ud, som det gør, og arbejde på den måde, det gør.

” *Tilsynsopgaven, som kommunerne selv løste før, var ofte ikke en af de centralt prioriterede opgaver. Vi løste den, fordi vi skulle, på linje med andre vigtige kommunale opgaver. Når man som socialtilsynet i dag har fået det som kerneopgave i en organisation, vil det selvfølgelig løfte kvaliteten.*

Direktør Lise Plougmann Willer,
Esbjerg Kommune

De første ti år med socialtilsynet – set indefra:

Fra bar mark til professionel myndighed

Foto: Emil Ryge Christoffersen

Rejsen fra en nyfødt myndighed i 2014 til et eksternt, professionelt og uvildigt socialtilsyn har været intensiv og til tider kaotisk og krævende. Men nu er der for alvor sat tydelige hegnspæle om, hvad god, faglig kvalitet i driften af tilbud og plejefamilier er. Og i opgaven med at føre tilsyn med dem.

En pose med usb-stik.

I praksis var det vidensgrundlaget, dengang Socialtilsyn Syd blev sat i verden, da opgaven med at føre tilsyn med plejefamilier og sociale tilbud fra 1. januar 2014 overgik fra kommunerne til den nye myndighed, etableret ved lov i folketinget.

Allan Vestergaard Johansen husker stadig tydeligt, hvordan han sad alene ved et skrivebord i et tomt lokale på rådhuset i Ringe på Fyn og funderede over, hvor han mon skulle begynde og slutte. Hvis der havde været et skilt på døren, ville der måske, måske ikke have stået "Socialtilsyn Syd". For ingen vidste helt præcist, hvad socialtilsynet var og skulle være. Heller ikke Allan Vestergaard Johansen, der dengang var ansat som leder på plejefamilieområdet.

Det, han godt vidste, var, at den pose med usb-stik, et bud netop havde afleveret til ham, formentlig var det bedste bud på et sted at begynde.

- På usb-stikkene lå dokumenter og regneark i en pærevælling. Noget kunne jeg åbne, andet var med kode eller i et ulæseligt filformat. Det var lister over tidligere kommunale tilsynskonsulenter, som nu var overdraget til den nye myndighed. Og dokumenter med, hvad jeg gættede på, var plejefamilier, der var godkendt til drift. For der lå enkelte også godkendelsesbreve på usb-stikkene, som var samlet ind i de kommuner, vi skulle føre tilsyn i. Computerne virkede ikke, telefonerne kunne ikke ringe. Jeg har aldrig oplevet noget lignende. Det var kaos, husker han.

Kunsten at blive en myndighed

Resten er historie, fristes man til at sige. Men det ville faktisk være unfair. For i de forgangne ti år er en professionel myndighed stille og roligt vokset ud af bar mark og har målrettet arbejdet på at banke hegnspæl ned om, hvad god kvalitet er – både i driften af plejefamilier og sociale tilbud, og ikke mindst når vi taler om selve tilsynsopgaven. Og det er lykkedes til fulde, mener chefjurist Sissel Schmidt, som også har været med på hele rejsen.

- Den allervigtigste udvikling er, at området er blevet underlagt en myndighed, hvor der følger både krav om overholdelse af lovgivningen og rettigheder med. Da kommunerne selv førte tilsyn, var der begrænset eller ingen retssikkerhed for tilbud og plejefamilier. I dag har vi et eksternt og uvildigt tilsyn, som giver

Så for mig at se har den vigtigste udvikling frem til i dag været, at vi er blevet skarpere på vores rolle

Niels Vingum Haugaard, afdelingsleder for plejefamilieområdet i Socialtilsyn Syd

tilbud og plejefamilier ret til at klage over vores afgørelser og sanktioner. Sådant gjorde man ikke før, og forandringen er god, fordi det giver alle en sikkerhed.

Niels Vingum Haugaard er afdelingsleder for plejefamilieområdet i STS og har været med siden 2015. Han konstaterer, at det socialfaglige område, som STS dækker, har fået en ramme for, hvad god kvalitet i indsatsen er.

- Og fordi vi har det, kan vi som myndighed sætte dem, hvis kvalitet ikke er tilstrækkelig høj, ud af spillet. Det har betydet, at vi både har set en oprydning på området og en løbende regulering af den faglige kvalitet, blandt andet pga. vores sanktioner.

- Så for mig at se har den vigtigste udvikling frem til i dag været, at vi er blevet skarpere på vores rolle. Den er blevet afgrænset, ensartet og fagligt kompetent. Det, mener jeg, giver plejefamilierne en god ramme om deres indsats.

Det faglige niveau er højnet

Professionaliseringen af tilsynsopgaven afspejles naturligt også i tilsynskonsulenternes faglige niveau, pointerer Sissel Schmidt.

- Da vi begyndte, var der forskel på gruppen af tilsynskonsulenter på plejefamilieområdet og tilbudsområdet. Begreber som notatpligt og partshøring var dengang fremmedord for mange af plejefamilieområdets konsulenter. Så her har også været et arbejde med at løfte til at overholde sagsbehandlingsregler – løfte fagområdet til professionalisme, og til helt almindelige standarder for god forvaltningsskik.

Tilbudsområdet har historisk set været reguleret på en anden måde, og udviklingen er gået hurtigere her. Plejefamilierne kom først med i reformen til sidst i processen og har nok altid været lidt vanskeligere at indpasse i den offentlige forvaltning.

Niels Vingum Haugaard er enig.

- Der var bestemt også dygtige folk dengang, men der var ikke samme styring på, hvordan tilsynsopgaven skulle håndteres. Det byggede meget på den enkelte konsulents egne erfaringer, hvad de havde blik og brændte for, og det var ikke specielt ensartet eller afgrænset. Så det var nødvendigt med et kvalitetsløft, og det har vi fået lavet.

Agerer i et spændingsfelt

Allan Vestergaard Johansen, manden med usb-stikkene, er også stadig en del af STS, i dag som afdelingsleder for tilbudsområdet. Og han bakker sine kollegaers synspunkter om de seneste ti års professionalisering af tilsynsområdet op.

- Der er både sket en professionalisering – og en opstramning. Nu kan folk skelne mellem økonomi og målgrupper, de ved, hvor mange borgere de har i tilbuddene, hvor mange pædagoger der skal være til borgere med fx senhjerneskade eller autisme, og hvor meget uddannelse og hvilke fysiske rammer, det kræver. Vi er blevet klogere på den faktiske kompleksitet i vurderingsopgaven – også hvilke parametre, der kan være i spil og bruges. Det overblik havde de ikke før, siger han, men nuancerer også. Fordi professionaliseringen kommer med en pris:

- Fordi blikket på området er blevet skarpere, er der også flere interesser på spil for dem, vi fører tilsyn hos. Hvis vi påpeger, at den faglige kvalitet halter, fordi der ikke er ansat pædagoger nok, kan lederen bruge det politisk: "Tilsynet siger, at vi skal have mange flere pædagoger". Og politikerne kan så sige: "Men vi skal ikke have den højeste score hele vejen rundt – så hvor kan vi skære?". Det spændingsfelt skal vi agere i. Dertil kommer, at økonomi og kvalitet langt fra altid hænger sammen. Det har vi set mange eksempler på.

Så opsummerende konstaterer Allan Vestergaard Johansen:

- Vi har aldrig været bedre. I dag har vi konsulenter med værktøjer, baseret på en kvalitetsmodel og metodemanual, som sikrer ensartethed og pejlemærker for, hvad der er grønt og dermed okay, gult eller rødt – og hvornår vi lukker festen.

- Når det gælder STS i dag, vil jeg sige, at vi er first movers. Vi tør tænke og handle, frem for at vente, og vi kan få ting til at virke i virkeligheden. Når der ikke er dækkende lovgivning, og afgørelser på området er begrænsede, fordi meget få klager, og Ankestyrelsen næsten ikke hæver noget til principafgørelser, så må vi selv fastlægge tilsynspraksis. Det kræver en stor ledelsesmæssig rygrad og robusthed i vores tilsynspraksis, fordi det, vi gør, er vi dels de første, som gør, og dels er der andre, som ser på os.

Vi er faktisk en myndighed

På familieplejeområdet mener Niels Vingum Haugaard, at det har taget længere tid end på tilbudsområdet at få plejefamilierne til at forstå, at de venlige konsulenter, som kommer på besøg, faktisk er en myndighed.

- For de 'nye' tilsynskonsulenter lignede jo de familieplejekonsulenter, som kom før. Men nu har de mandat til at lukke en plejefamilie. Det tog lang tid at få plejefamilierne til at forstå tilsynskonsulenternes rolle, husker han.

- Det hænger også sammen med, at samfundssynet har været, at en plejefamilie er 'boller og kakao' – et hyggeligt og rart sted, og ikke noget man forbinder med myndighed og lovgivning. Men selvom vi også har en dialogforpligtelse, og skal behandle den anden part med respekt, skabe et tillidsfuldt rum osv., så har vi myndighedsrollen – og vi skal ikke prøve at foregive andet. Så det vigtigste er ikke, at de bagefter tænker, at vi var de sødste. Det vigtigste er, at vi får et så klart billede som muligt af kvaliteten i den enkelte familie, supplerer Sissel Schmidt.

Som en naturlig forlængelse af myndighedsrollen har Sissel Schmidt derfor også været en af bannerførerne for, at alle myndighedsafgørelser nu ligger i juraafdelingen i STS.

Vi har aldrig været bedre. I dag har vi konsulenter med værktøjer, baseret på en kvalitetsmodel og metodemanual, som sikrer ensartethed og pejlemærker for, hvad der er grønt og dermed okay, gult eller rødt – og hvornår vi lukker festen.

Allan Vestergaard Johansen,
afdelingsleder for tilbudsområdet
i Socialtilsyn Syd

Det vigtigste er, at vi får et så klart billede som muligt af kvaliteten i den enkelte familie.

Sissel Schmidt,
chefjurist i Socialtilsyn Syd

Der var bestemt også dygtige folk dengang, men der var ikke samme styring på, hvordan tilsynsopgaven skulle håndteres.

Niels Vingum Haugaard,
afdelingsleder for plejefamilie-
området i Socialtilsyn Syd

Udviklingen har også været at finde ud af at afgrænse vores opgave – hvilke tilbud skal vi føre tilsyn med, og hvad er ikke vores opgave derude.

Allan Vestergaard Johansen,
afdelingsleder for tilbudsområdet
i Socialtilsyn Syd

- Tilsynskonsulenterne laver den faglige vurdering og indstiller, men vi skriver afgørelserne. Det gør vi bl.a. fordi vi skal overholde forvaltningslovens sagsbehandlingsregler, fx begrundelseskravet, og fordi en afgørelse, som ikke giver parten medhold, også giver en ret til at klage. Det ansvar for overholdelse af lovgivningen har vi taget på os som jurister. Og vi skal være stolte af at være nået så langt, mener jeg. Fordi vi har bragt jura og økonomi ind i det socialfaglige felt, som lovgivningen siger, at vi skal, og vi har fordelt opgaverne, så de løses af dem med de tilhørende specialiserede kompetencer. Det er virkelig en milepæl, mener jeg også.

Men det har, erkender Niels Vingum Haugaard, krævet nogle kampe.

- Vi har arbejdet med forståelsen af, at vi er en myndighed, og vi skal faktisk kunne dokumentere, hvorfor vi gør hvad. Det har taget tid at få indarbejdet en faglig accept af, at vi har en juridisk ramme, en processtyring og et socialfagligt indhold i kvalitetsvurderingerne. Det er vores tilsynsfaglighed. Og at det giver mening at fordele opgaverne og prioritere ressourcerne efter det, folk er bedst til.

Har afgrænset tilsynsopgaven

For Allan Vestergaard Johansen har rejsen på tilbudsområdet langt hen ad vejen været den samme som for plejefamilieområdet. Med den forskel, at tilbudsområdet som udgangspunkt generelt havde en større erfaring med at kombinere socialfaglig professionalismisme med forvaltningsretlige processer og logikker. - Derfor har udviklingen også været at finde ud af at afgrænse vores opgave – hvilke tilbud skal vi føre tilsyn med, og hvad er ikke vores opgave derude. Vi er ikke en fødevarer- eller bygningsmyndighed, som nogle tilsynskonsulenter havde været vant til også at agere som. Det tog et par år at få styr på, husker han.

Hvilke nedslagspunkter i de ti års udvikling vil I fremhæve som de vigtigste?

- Det risikobaserede tilsyn og overholdelse af lovgivningen – at iagttage grundlæggende sagsbehandlingskrav og -processer, kommer svaret prompte fra chefjurist Sissel Schmidt, som tilføjer:

- Og at vi er lykkedes med at implementere, at vi arbejder på et forvaltningsmæssigt grundlag, hvilket har været en stor opgave, når man starter fra nul.

Niels Vingum Haugaard fremhæver det risikobaserede tilsyn:

- Det er den rigtige vej at gå, og det bygger på en god strategiplan, som har givet os tid og plads til at få organisationen med og få skabt et fællesskab, hvor alle vil det samme. Når ting foregår på en sådan god måde, sker der noget magisk. Det har virkelig været en god proces.

- Og så er det skønt at se, at det gode samarbejde mellem forskellige faggrupper virker – her socialfaglige og jurister – og at man hver især er i ro med sine forskellige roller. Det kan man godt blive lidt høj af, fordi så bliver vi rigtig dygtige: "Jeg er på opgave, men opgaven er mere end mig".

For Allan Vestergaard Johansen er det også processen med at skabe en organisatorisk risikobaseret tilgang i tilsynsopgaven, som træder tydeligst frem.

- Vi er der nu, hvor vi kan materialisere, både hvad der foregår inde i medarbejdernes hoveder og i vores it-fagsystemer. Det har været et kæmpe arbejde. Næste skridt, håber jeg, bliver, at vi skal have vores folk ud på flere uanmeldte tilsynsbesøg. Når vi siger, at vi kommer, opdager vi ikke noget – og vi er sat i verden for at opdage ting.

De første ti år med socialtilsynet – set udefra:

En overset succes

Foto: Emil Ryge Christoffersen

Der er samlet set sket et kvalitetsløft i tilsynet med sociale tilbud, vurderer to centrale aktører på området, LOS og Selveje Danmark. Her ser direktør Mads Roke Clausen og direktør Jon Krog sammen med tilsynschef i syd Peter Bjerregaard Andersen tilbage på de første ti år med socialtilsynet som myndighed i Danmark.

"Et ekstremt varieret tilsyn af vekslende kvalitet".

Sådan var det kommunale tilsyn med de sociale tilbud før 2014, vurderer to af de største aktører på området, LOS og Selveje Danmark. Derfor er svaret på spørgsmålet om, hvad de første ti år med et samlet og uafhængigt socialtilsyn har betydet for kvaliteten af det tilsyn, som føres med landets 2.500 sociale tilbud, også ganske positivt:

- Der er ingen tvivl om, at der er sket et kvalitetsløft på området. Vi kom fra en tid med meget mere variabel kvalitetssikring i det tilsyn, som fandt sted rundt omkring. Så jeg vil kalde det en overset succes, at vi har fået en kvalitetsmodel. Det er andre lande, vi sammenligner os med, misundelige over, at vi har formået. Det glemmer vi nogle gange, når vi kritiserer det, som foregår. Og med socialtilsynet har vi fået en standardiseret model på tværs af landet. En model, som kan udvikles, men som generelt fungerer godt, siger Mads Roke Clausen, direktør i LOS.

Når han kalder socialtilsynets succes for 'overset', skyldes det bl.a., at evalueringen af det specialiserede socialområde (Social- og Ældreministeriet, 2022, red.) har vist, at de fleste af landets sociale tilbud drives med høj faglig kvalitet. Men det er desværre sjældent den fortælling, som rammer verden udenfor.

- Selvfølgelig er der altid nogle tilbud, som ikke gør det godt nok, og det skal altid tages alvorligt. Der må være et vist pres på os, når vi forvalter så mange skatte kroner. Men vi skal også huske at se på de generelle tal for kvaliteten på området. De er positive, og den historie hører vi som sagt ikke så ofte.

Et stort skridt i den rigtige retning

Mads Roke Clausen bakkes op af Jon Krog, direktør i Selveje Danmark. Han har som tidligere vicedirektør i Den Sociale Udviklingsfond, selv være genstand for tilsyn.

- Og det var et ekstremt varieret tilsyn af vekslende kvalitet, vi blev udsat for. Det er der gjort op med i dag. Vi har taget et stort skridt i retning af noget mere ensartet, som var nødvendigt af mange grunde. Så i det perspektiv er socialtilsynet en succes. Men der er helt klart også steder, hvor der er plads til udvikling.

Der må være et vist pres på os, når vi forvalter så mange skatte kroner.

Mads Roke Clausen,
direktør i LOS

Peter Bjerregaard Andersen, tilsynschef i Socialtilsyn Syd (STS), husker også, hvordan det var at sidde med flere kasketter på, da planerne om et socialtilsyn blev luftet.

- Jeg er en personlig inkarnation af, hvorfor det var nødvendigt at lave et uafhængigt tilsyn. Jeg var både tilsynsansvarlig og økonomichef i en kommune på det tidspunkt, og det er ikke svært at forestille sig, hvilken kasket der strammede mest, når regnskabsets time nærmende sig. Jeg traf før 2014 beslutninger, som jeg som tilsynschef i dag nok ville gribe ind overfor, erkender han.

- Præcis! Jeg har skrevet ph.d. om social finansiering og bl.a. set på det engelske system, hvor man ikke har et uafhængigt kvalitetstilsyn. Og her risikerer økonomien meget nemt at komme til at styre, supplerer Mads Roke Clausen.

Nu, hvor roserne er delt ud, kaster Jon Krog lidt malurt i bægeret:

- Der er mange aspekter i, hvorvidt socialtilsynet er en succes. Man kan sammenligne det med en familietur i bil fra København til Korsør. Kommer du til Slagelse, er du nået et langt stykke ad vejen, og det kan man da godt kalde en succes. Men du er ikke i mål.

- På samme måde kan jeg sige, at vi i dag har et socialtilsyn, som er fragmenteret i fem enheder. Og som ikke kan blive enige med sig selv om, hvad de vil. De har forskellige tilgange til det at føre tilsyn, som i mit perspektiv burde være ens i et land som Danmark. Så intentionen fra 2013 om, at et samlet socialtilsyn kunne gøre op med de store forskelle på tværs af kommunerne, er vi ikke i mål med. Men køreturen mod Korsør har bragt os et stykke ad vejen.

Fotos: Emil Ryge Christoffersen

” *Der er ingen tvivl om, at der er sket et kvalitetsløft på området. Vi kom fra en tid med meget mere variabel kvalitetssikring i det tilsyn, som fandt sted rundt omkring. Så jeg vil kalde det en overset succes, at vi har fået en kvalitetsmodel.*

Mads Roke Clausen, direktør i LOS

Ti år er ingen tid

Peter Bjerregaard Andersen erkender, at de fem tilsyn på tværs af landet ikke agerer efter en lige snor.

- Og sådan må det være, når man kaster sig ud i noget så kompliceret som at etablere en ny myndighed. Jo, vi har eksisteret i ti år, men i en institutionslogik er det ingenting. Det tager lang tid at opbygge legitimitet og en fælles forståelse af, hvad man gjorde i går, og hvad man derfor skal gøre i morgen. Så jeg hylder faktisk, at socialtilsynet – naturligvis indenfor lovens rammer – som orienteringsløbere ikke nødvendigvis følger helt de samme ruter. For udviklingen af socialtilsynet er det givtigt, at vi

så at sige er terrængående myndigheder. Der vil ske alt for lidt udvikling og alt for langsomt, hvis vi ikke forandrede noget, før alle var klar.

Et af de områder, tilsynene håndterer forskelligt, er magtanvendelse. Og det er problematisk, mener Mads Roke Clausen.

- Nogle af jer forventer, at vi griber ind i konkrete episoder, og så klarer papirarbejdet bagefter. Andre mener, at vi skal handle pædagogisk og forebyggende. Det mangler vi at få på plads, og det er vigtigt, fordi det handler om børns retssikkerhed. Så jeg har flere gange efterlyst svar på: Hvem fører tilsyn med tilsynet? Måske mangler vi en auditenhed, som kan sikre en mere ensartet tilgang.

Peter Bjerregaard er for så vidt enig, men mener også, at tilsynenes indbyrdes uafhængighed har givet mulighed for, at ét tilsyn kan være et korrektiv til de andre tilsyn.

- Jeg er helt overbevist om, at var socialtilsynet etableret som en statslig styrelse, var det blevet både dyrere, og de skæverter, der var blevet slået, ville have været lagt tungere at korrigere.

Den lokalpolitiske forankring med relativt små organisationer giver grundlæggende både den legitimitet og agilitet, at de fem tilsynskommuner – igen: indenfor lovens rammer – løfter tilsynsopgaven forskelligt og på en måde, som ville være meget vanskeligere for en minister at forsvare, at en national styrelse gjorde, argumenterer tilsynschefen.

- Jeg forstår sådan set godt, at I som repræsentanter for organisationer, som konkurrerer med de kommunale socialforvaltninger om i praksis at levere velfærd, har svært ved helt at acceptere det kommunale tilsyn. Men i det store billede hænger I jer alt for meget i få forskelle for at kompromittere den kommunale tilsynsmodel. Så her kommer jeg nok til at lyde ret meget som KL: I har nogle gange lidt svært ved helt at anerkende og værdsætte det kommunale demokrati og dermed selvstyre, som jo er en præmis, når Folketinget overlader velfærdsopgaver til kommunerne.

Gør anskrig om uklar prisstruktur

Jon Krog gnider mere salt i såret. Denne gang om det økonomiske tilsyn.

- Hvorfor er man ikke blevet dygtigere til at granske kommunernes økonomi på egne tilbud? Det er et af mine absolut største kritikpunkter af socialtilsynet. Hvis jeg skal citere mine medlemmer, er I ikke dygtige nok til at

” Vi har taget et stort skridt i retning af noget mere ensartet, som var nødvendigt af mange grunde. Så i det perspektiv er socialtilsynet en succes. Men der er helt klart også steder, hvor der er plads til udvikling.

Jon Krog, direktør i Selveje Danmark

forstå kompleksiteten i den måde, kommunerne sammensætter sine budgetter og derfor også priser på. Når omkostningerne til bygninger ligger i en forvaltning og de sociale udgifter i en anden, kræver det kompetencer at gennemskue den reelle pris på et kommunalt tilbud. Og det kan være svært for en visitator at forsvare, hvorfor de ikke vælger det billigste – kommunale – tilbud. Her er stadig et stort arbejde med at udvikle et troværdigt økonomisk tilsyn. Jeg mener, at I som socialtilsyn bør gøre anskrig, når I skal føre tilsyn med en uklar prisstruktur, hvor vi lader som om, at der er en klar sammenhæng mellem takst og kvalitet, der reelt ikke er.

” I det store billede hænger I jer alt for meget i få forskelle for at kompromittere den kommunale tilsynsmodel. Så her kommer jeg nok til at lyde ret meget som KL: I har nogle gange lidt svært ved helt at anerkende og værdsætte det kommunale demokrati og dermed selvstyre, som jo er en præmis, når Folketinget overlader velfærdsopgaver til kommunerne.

Peter Bjerregaard Andersen,
tilsynschef i Socialtilsyn Syd

Peter Bjerregaard Andersen genkender både kritikken og problemstillingen.

- Vi er langt fra, at pris og kvalitet altid matcher, men jeg mener, at vi fører det økonomiske tilsyn, loven tilsiger. Jon vil have os som socialtilsyn til at være konkurrencemyndighed også på "markedet" for døgntilbud. Den opgave har vi ikke fået af Folketinget. Jeg deler sådan set analysen af, at der ikke er fuld økonomisk gennemsigtighed. Men kvalitet i socialt arbejde er en svær størrelse at arbejde med sammen med svært sammenlignelige priser. Det specialiserede socialområde har traditionelt været noget af det mest "markedsgjorte" i velfærdssamfundet – og vi skal

også skal have en ydmyghed overfor, at det er en svær vare at handle med.

- Men det er jo et system, som rækker videre end socialtilsynet, argumenterer Mads Roke Clausen. - Jeg mener, at man svigter politikerne ved ikke at give dem indsigt i den reelle prisstruktur. Den asymmetri, der ligger i strukturen, betyder, at kunderne ikke ser, hvad de reelt køber og betaler for, siger han og tilføjer: - Og i øvrigt, hvis man vil minimere bureaukratiet, som alle taler om, skulle man måske indføre et omnibus-tilsyn. Den ene dag taler vi pædagogik med socialtilsynet. Næste dag kommer der nogle sundhedsfolk og forlanger, at vi vasker tøjet ved 60 grader. Det er ikke hensigtsmæssigt.

Får vi kvalitet nok for pengene?

Jon Krog er enig og mener, at man godt kunne anlægge et bredere syn på tilsynene.

- Vi bruger omkring 300 mio. kroner om året på socialtilsynet. Og samlet set en milliard på alle tilsyn. Jeg savner, at vi ser lidt bredere på, om vi får kvalitet nok for pengene.

- Jeg mener ikke, at vi skal af med tilsynene, men at vi bør skabe et mere reaktivt tilsyn. Et tilsyn, som sætter ind der, hvor der er problemer, og i langt videre omfang letter foden fra speederen der, hvor man har styr på sit arbejde og sin organisation.

- Enig. I hvert fald når vi har med børn at gøre, er et år rigtig lang tid. Her er man nødt til at være tæt på. Jeg vil dog rose Socialtilsyn Syd for at have eksperimenteret ud fra en betragtning om, at man ikke behøver at rykke ud med hele kavaleriet hver gang for at skabe en relation. Men set ud fra en kvalitetsbetragtning kan vi godt diskutere, hvad den fornødne hyppighed i besøgene skal være, siger Mads Roke Clausen.

Peter Bjerregaard Andersen anerkender tankegangen og supplerer:

- Hvis vi skal se tre-fem år frem i tiden, og hvis et tilbud har været grønt i nogle år, kan man måske få en certificering, som hedder 'selvtilsyn', hvor en 'kvalitetsmodelgruppe' orienterer os to gange om året. Og så skal vi måske kun komme hvert tredje eller fjerde år. For mange af stederne ligner sig selv år efter år, når vi kommer. Men jeg er enig i, at det er noget andet, når vi taler om tilbud for børn.

Mads Roke Clausen anerkender, at det er en svær diskussion uden et klart facit.

- Jeg er enig i, at man skal skelne mellem de stabile fx bosteder og så dem med børn. Her opstår flere tilspidsede situationer, som slider på personalet, og som kan skabe forråelse. Men vi ved også fra den socialpolitiske historie, at når vi slipper kontrollen, kan det gå det udover kvaliteten.

For Peter Bjerregaard Andersen handler frekvensen af tilsyn ikke kun om ressourcer, men også om realisme.

- Socialtilsynet har ikke sparet området for penge, men vi gør os i Socialtilsyn Syd meget umage for heller ikke at være unødigt udgiftsdrivende. Vi lægger direkte beslag på knap en halv procent af området's samlede udgifter. Og vi har forbedret det samlede billede af tilbudsopgaven. Så spørgsmålet er, hvordan vi i de kommende år – som alle tilsynsmyndigheder vel er lidt i fare for – undgår at hvile på laurbærrene, men i stedet fokuserer på at gøre det endnu bedre for den nogenlunde rimelige pris, det nu koster at drive socialtilsynene?

LOS

Er en landsorganisation for sociale tilbud og en brancheorganisation for ikke-offentlige sociale tilbud. Dens medlemmer består af opholdssteder, botilbud og skole- og dagbehandling i hele landet.

Kilde: los.dk

Selveje Danmark

Er en brancheforening for knap 300 selvejende not-for-profit organisationer på velfærdsområdet. Selveje Danmark er selvstændig brancheforening med egen bestyrelse, men er samtidig i et tæt samspil med Dansk Erhverv.

Kilde: selveje.dk

Udvikle kvalitet eller føre kontrol?

Et spørgsmål, som imidlertid ikke efterlader nogen tvivl hos Peter Bjerregaard Andersen, er hvor vidt socialtilsynet skal bidrage til at udvikle kvaliteten af tilbuddene eller 'bare føre kontrol'.

- Vi er en myndighed, som fører kvalitetskontrol. Kvalitetsudvikling sker gennem kontrollen, siger tilsynschefen uden at blinke.

Mads Roke Clausen har et andet syn.

- Når vi har at gøre med et tilbud, der har udfordringer med kvaliteten, opfordrer vi til at tage dialogen med tilsynet. Fordi der altid er ting, vi gerne vil diskutere. Men samtidig ved vi godt, at socialtilsynet ikke et konsulenthus, man ringer efter. Det er en myndighed, som leverer kontrol – men også service på en meget decentral måde.

- Som tilsyn er vi født ind i en forestilling om et kvalitetsunderstøttende tilsynsarbejde.

Men det er en enorm svær opgave både at være kontrollerende og understøtte kvalitet. Jeg har gjort en dyd ud af at sige til mine medarbejdere, at de skal optræde som en besindig politibetjent; de skal komme med hænderne synlige og ud til siden – ikke med hånden på pistolen, fordi den adfærd skaber nervøsitet, som gør det helt umuligt for tilbuddet at lytte og føre en kvalitetsunderstøttende dialog, replicerer Peter Bjerregaard Andersen.

Jon Krog hører ofte historier om konkrete tilsynskonsulenter, der opleves som meget 'firkantede', og som de enkelte tilbud slår sig på.

- Mit indtryk er dog, at socialtilsynet ledelsesmæssigt generelt har formået at skabe en grad af psykologisk tryghed blandt tilsynskonsulenterne, så de også tør sige: "Pyt. Det kigger jeg lige på igen". Og hvis chefen spørger: "Gav du dem et påbud?", kan konsulenten

trygt svare: "Nej, nu taler vi lige om det først". Men det er ikke det samme alle steder, og så er vi tilbage ved ensartetheden – og ved, at man som leder af det enkelte tilsyn skaber sin egen kultur.

- En del af vores tilsynskultur i syd bor i, at vi har en tydelig juridisk profil, som holder os fast på, hvad tilsynsloven siger og på, at vi kun håndhæver de begrænsninger, som helt klart fremgår af den. Håndhævelsen af andre love overlader vi helst til andre myndigheder – efter 'det organisatoriske specialitetsprincip', som det vist hedder i forvaltningsjuraens fagsprog, siger Peter Bjerregaard Andersen.

I tør godt sige "pyt"

I en tiårs statusamtale hører sig også en mere konkret evaluering af budbringerens selv – Socialtilsyn Syd. Direkte adspurgt om, hvad det særegne ved tilsynet i Broby er, lyder svaret udefra direkte og ærligt:

- Mit bud er, at I er de pragmatiske. At I er fintfølede og evner at sige "pyt", fordi I forstår, at livet skal leves på begge sider af et socialtilsyn, så I sætter ikke alt muligt i gang for ingenting. Vi har fra andre tilsyn oplevet helt absurde krav, som intet med kvaliteten af tilbuddet har at gøre, og hvor målet helt tabes af øje. Det oplever jeg ikke, at I gør, siger Jon Krog.

Mad Roke Clausen følger op:

- Jeg synes, at I har udviklet en fin, risikobaseret måde at arbejde på, og vores medlemmer kan godt lide, at I ikke beder om andet materiale end det, I skal bruge ved tilsynsbesøget. Så jeg synes, at I formår at tænke risikobaseret ved at bede om at se de rigtige steder og tage de nødvendige stikprøver. Det er ikke pragmatisk, men netop risikobaseret set med mine øjne.

” Hvis al den kontrol skulle ligge i uvildige myndigheder, ville det blive en meget dyr affære.

Knud Aarup, samfundsdebattør

De første ti år med socialtilsynet – set med samfundsrevserens øjne:

Man kan ikke tilsyne sig til god kvalitet i socialt arbejde

Der er ryddet ud i de værste sociale tilbud, og bundniveauet er generelt hævet over hele linjen. På den måde har socialtilsynet samlet set været en succes, vurderer Knud Aarup, som var direktør i Socialstyrelsen, da tilsynet blev til. Men er det 'mission completed', eller har socialtilsynet stadig noget at komme efter? Det er samfundsrevseren og tilsynschef Peter Bjerregaard Andersen fra Socialtilsyn Syd ikke enige om.

I 2014 var Knud Aarup direktør i Socialstyrelsen. Det havde han været i nogle år og fulgte derfor på tæt hold tilblivelsen af socialtilsynet. Og selvom han allerede dengang ikke var enig i alle detaljer i tankerne bag, var han ikke i tvivl om behovet for en bedre kontrol med landets tilbud til udsatte børn og unge.

- Der havde været nogle rigtig trælse sager, for eksempel at forstanderens store speedbåd altid lå i Nordhavn og ikke i Limfjorden, hvor det sociale tilbud, den var indkøbt til, havde til huse. Så der var et stærkt politisk ønske om, at sociale tilbud ikke skulle være en god forretning, men komme børn og unge til gode. Og så havde det daværende SFI (i dag VIVE, red.) lavet nogle analyser, som viste, at kommunernes evne til at føre tilsyn ikke var god nok, husker Knud Aarup, som i dag er selvstændig samfundsdebattør, ansvarlig for det socialpolitiske netværk i Altinget og medlem af hovedbestyrelsen i Røde Kors.

Og den oprydningsøvelse lykkedes, anerkender han.

- Jeg havde jo selv en baggrund i kommunerne, så jeg kendte godt mine lus på gangen, så at sige. Så det at alle tilbud skulle regodkendes, var en form for engangsraid, hvor man fik ryddet op i bunden. Det var en væsentlig gevinst. Og kvaliteten af det tilsyn, som føres i dag, er også langt bedre end det daværende kommunale.

Skulle have lavet *the full monty*

Knud Aarup ærgres sig dog stadig over, at man ikke gik hele vejen og også medtog det personrettede tilsyn i socialtilsynet.

- I det personrettede tilsyn har kommunerne haft for travlt med at se på økonomien i anbringelsen. De lavede ikke en socialfaglig vurdering af, om der var progression for den enkelte borger. Det var og er stadig en fejl, mener jeg. På den anden side er det også problematisk at sige, at kommunerne ikke kunne føre tilsyn med sig selv, og derfor måtte man flytte tilsynet væk. Det mener jeg er noget sludder – vi har masser af egenkontrol i samfundet i dag. Hvis al den kontrol skulle ligge i uvildige myndigheder, ville det blive en meget dyr affære.

Peter Bjerregaard Andersen, tilsynschef i Socialtilsyn Syd, rykker helt frem i stolen.

- Mener du virkelig det? Det rokker jo fundamentalt ved hele myndighedsstrukturen i forvaltningen, indvender han, men tilføjer: - Jeg er enig med dig i, at der var et meget broget tilsynsbillede dengang med store lokale forskelle, som der var brug for at gøre noget ved. Jeg er også enig i, at man godt kan forestille sig, at de bedste tilbud selv fører en form for tilsyn i form af en kvalitetskontrolgruppe, som har ansvar for at afrapportere ift. kvalitetsmodellen. Men vi har også udviklet nye faglige metoder i tilsynet, som har kvalificeret det.

Vi fanger de brodne kar

Knud Aarup protesterer. Han har svært ved at se isoleret på socialtilsynet – det er en del af helhedsbilledet af velfærdssamfundets sociale intentioner og indsatser.

- Ja, og Socialstyrelsen har kvalificeret jeres metoder. Men jeg mener ikke, at det er

Jeg mener, vi har smadret den specialiserede socialfaglige viden, der lå i amterne. Og det sociale arbejde, der udføres i dag, gør ikke en reel forskel.

Knud Aarup,
samfundsdebattør

gennem tilsynene, at kvaliteten er forbedret, fordi man kan ikke 'tilsyne' sig til kvalitet. Vi er nødt til at se på, om de sociale indsatser er gode nok. Den behandling, vi laver helt ude i fronten, skal fagligt kunne håndtere menneskelige traumer, som er opstået i opvæksten. Her kan tilsynet kun se på, om der er de rigtige fagligheder til stede. Derfor er jeg også over årene blevet mere og mere i tvivl om, hvorvidt socialtilsynet var og er den rigtige løsning. Om det i virkeligheden ikke bare er en dyr ansvarsfraskrivning fra ministeriets side, så de grimme sager kommer væk fra ministerens bord.

Hos Peter Bjerregaard Andersen giver tilsynsbrillerne ikke overraskende et mere fokuseret blik på opgaven med at føre tilsyn.

- Vi har fået lavet et tilsyn, som er stærkt nok til at fange de brodne kar i branchen – dem med lystyachten i Nordhavn. Og derfor er vores opgave løbende at afveje, om kontroltrykket bliver for tungt – at vi bruger mange flere ressourcer på at finde 'noget' end det, vi redder. Men når vi har fået lov at leve med ret stabile budgetter tilbage fra 2012-13, siger det mig, at vi gør noget rigtigt. Men jo, det er et evigt trade-off mellem faglighed og økonomi for kommunerne. Jeg tror ikke, det er realistisk at diskutere, at de 40-50 milliarder kroner, som ligger i socialforvaltningerne, skulle have været løftet ud af kommunerne. Uanset hvor ansvaret for at bruge de mange penge så skulle være placeret, ville det dels tabe den kommunalpolitiske forankring – og

det ville også blive både dyrere og mere bureaukratisk. Men her er det vist mere Peter end tilsynschefen, der taler, afslutter Peter Bjerregaard Andersen sin replik.

En systemisk øvelse uden effekt

Knud Aarup strammer retorikken.

- Jeg mener, vi har smadret den specialiserede socialfaglige viden, der lå i amterne. Og det sociale arbejde, der udføres i dag, gør ikke en reel forskel. Jeg kan ikke se, at socialtilsynet har gjort tilværelsen bedre for ret mange af de udsatte, hverken børn, unge eller voksne. Har vi haft færre enkeltsager? Nej. Vi har heller ikke sikret, at vi nu har en større andel, som er selvforsøgende. Derfor siger jeg, at socialtilsynet var en øvelse, systemet lavede for sig selv – for at passe på ministeren.

- Men enkeltsagerne kan man aldrig undgå. Vi har løftet bunden, og vi gør os i disse år også umage for ikke at stække dem, der gerne vil og godt kan gøre det bedre end bare at levere "fornøden kvalitet", for nu at citere lovens krav. Kan vi gøre det mere forstandigt? Bestemt. Vi stillede ploven for dybt, da vi regodkendte alle tilbud. Den kan vi løfte og lave et overordnet tilsyn og så til gengæld bruge flere ressourcer på at følge de steder tæt, hvor der er brug for det – og sikre, at vi ikke kommer under et vist niveau, konstaterer Peter Bjerregaard Andersen.

Foto: Emil Ryge Christoffersen

” *Vi har fået lavet et tilsyn, som er stærkt nok til at fange de brodne kar i branchen.*

Peter Bjerregaard Andersen,
tilsynschef i Socialtilsyn Syd

*Vi tilbyder
børnene
stabilitet, ro og
forudsigelighed.
Det er vi meget
bevidste om.*

Karin Dybdal Isalin og
Jesper Wagner Hansen

En professionel sparringspartner med høj faglighed

Med næsten 25 års erfaring som plejefamilie har Karin Dybdal Isalin og Jesper Wagner Hansen åbnet døren for mange tilsynskonsulenter, både fra det nuværende og tidligere kommunale tilsyn. Forskellen fra dengang til nu er ikke enorm, men tilsynet i dag er mere gennemsigtigt og professionelt, oplever de.

Ilden i brændeovnen knitrer hyggeligt som modstykke til den triste væg-til-væg regnvejrsdag udenfor. Sascha, den aldrende bomulds hund gør hidsigt i køkken-alrummet, hvor et langt, kaffedækket plankebord ender i et panoramavindue til haven. Her emmer af ro og hjemlig hygge.

På væggen kigger de tre plejebørn smilende fra billedrammen ud i rummet. To piger og en dreng på hhv. 14, 19 og 20 år med hver deres udfordringer: Funktionsnedsættelse, autisme og tidlig skade.

Matriklen huser Jesper Wagner Hansen og Karin Dybdal Isalin, som siden maj 2000 har været plejefamilie på fuld tid. Udover de tre nuværende plejebørn og den lille, hidsige hund tæller familien også en biologisk søn og en søn, som de har adopteret, efter at han var i pleje hos dem. Begge er dog flyttet hjemmefra.

- Børnene har været vores læremestre. De har lært os ikke at være så rigide, så vi i dag

for eksempel godt kan tillade, at børnene må noget forskelligt, eller at man gerne må trække sig, selvom vi har gæster, hvis man har brug for det. Så over årene er vi vokset med opgaven, fortæller Karin Dybdal Isalin, der er uddannet socialpædagog. Jesper Wagner Hansen er en sømand, der er gået i land for at være fuldtidsplejefar.

- Vi tilbyder børnene stabilitet, ro og forudsigelighed. Det er vi meget bevidste om. Vi har indrettet vores hjem og hverdag efter især vores ene plejebarn, som har autisme i svær grad. Det er ikke hende, der skal indrette sig efter os, siger han.

- Ja, og vi synes stadig, at vi har energien til at gøre en forskel, både i hjertet og med vores faglighed. Børnene kommer jo helt ind under huden på os, supplerer Karin Dybdal Isalin.

Ikke noget at skjule

To gange om året ringer Socialtilsyn Syd på døren. Den ene gang er besøget anmeldt, den anden gang ikke. Ingen af besøgene giver anledning til hverken nervøsitet eller

modstand hos plejeforældrene – tværtimod, fortæller Karin Dybdal Isalin.

- For det første har vi ikke noget at skjule. Vi er åbne og hudløst ærlige. Og for det andet har jeg brugt tilsynet i nogle tilfælde, hvor jeg følelsesmæssigt er blevet ramt af noget i plejebørnenes situation og har mistet grebet om min faglighed. Så jeg har ringet til vores konsulent, som har taget mig seriøst, lyttet og støttet rigtig fint. Hun har kunnet set tingene ovenfra og derfor kunnet hjælpe mig. Så jeg ser tilsynet som en professionel sparringspartner med en høj faglighed.

Jesper Wagner Hansen og hans kone har været plejeforældre så længe, at de også husker tiden før, socialtilsynet kom til.

- Dengang havde vi den samme plejekonsulent i en lang årrække. Det var virkelig godt, for vi kendte hinanden på godt og ondt. Vi vidste, hvad vi kunne sige, uden at noget blev misforstået eller krævede en lang forklaring, siger Jesper Wagner Hansen.

- Ja, det var luksus – også fordi hun kom fire gange om året, skrev status og havde kontakten med kommunen, husker Karin Dybdal Isalin.

Tilsynsbesøget blev en fin oplevelse

Når det er sagt, er de to erfarne plejeforældre på ingen måde utilfredse med det nuværende tilsyn eller konsulenterne, som gennemfører det.

- Vi har for nylig haft tilsyn, og her var temaet 'familiedynamik', fortæller Karin Dybdal Isalin. Det gav lidt hovedbrud, fordi familien skulle finde en fælles aktivitet, som børn og voksne kunne være sammen om, og det er ikke en let opgave, når ressourcer og behov hos hvert enkelt barn er forskelligt. Men det lykkedes – det blev til udsækning af halloween-græskar.

- Jeg tænker altid meget på, hvilke aktiviteter vi kan få de unge med til - der kan tilgodese os alle – udover at gå en tur. Vi brugte en uge på at forberede dem på besøget, også for at involvere dem, og ved fælles hjælp kom vi frem til en løsning, så det blev en rigtig fin oplevelse, siger Karin Dybdal Isalin.

Da hun og Jesper Wagner Hansen bagefter skulle tale med de to konsulenter, som var på tilsyn, blev det ene plejebarn siddende i stuen, så han kunne følge med i samtalen på afstand.

- Og det er jo hans hjem, så vi kan ikke bare sende ham ind på værelset. På den måde er det godt, at vi kender konsulenten, som kommer her, siger Karin Dybdal Isalin.

- Generelt oplever vi ikke mødet med tilsynet som svært, men som et positivt møde. Det føles ikke som kontrol og er heller ikke noget, vi er bange for, siger Jesper Wagner Hansen.

Men han husker, at der i begyndelsen efter socialtilsynet var etableret, gik historier om, at de åbnede skabe og skuffer, så starten på den nye relation var lidt nervøst betonet.

- Men sådan var det jo slet ikke, viste det sig. Og selv når tilsynet i dag kommer uanmeldt, ved vi jo, at vi ikke har noget at skjule, så det ændrer ikke vores adfærd. Faktisk mener vi, at det er godt, at der kommer nogen og kigger af og til. Jeg oplever det mere som samarbejde end som kontrol.

Karin Dybdal Isalin supplerer:

- Jeg ser det som et mere professionelt tilsyn i dag, og temaerne fra kvalitetsmodellen sætter tanker i gang hos os. De giver mening, og det er trygt, at det er synligt, hvad vi skal tale om hver gang. Så jeg synes, vi har en god dialog. Vi har taget tilsynet til os og elsker jo at tale om vores arbejde. Som sagt er vi hudløst ærlige, fordi det kommer vi længst med – især hvis der er noget, vi ikke kan finde ud af.

Ønsker flere, men kortere besøg Er der noget, I kunne ønske var anderledes i tilsynet?

- Jeg ville ønske, at de kom flere gange og uanmeldt hver gang. For det er svært for vores unge, at der forventes noget af dem, som ikke giver mening i de anmeldte besøg – selvom de kender til formålet. Derfor er et kort, uanmeldt besøg, hvor de ikke skal være statister og på en måde 'vises frem', et klart ønske fra deres side.

- Vores unge lukker af efter cirka 20 minutter, så kan de ikke mere. Det skal både vi og tilsynskonsulenterne respektere, og det gør de også. Jeg oplever generelt, at de er meget mentaliserende og har forståelse for, at ikke to familier er ens, så de skal se på helheden, svarer Karin Dybdal Isalin.

- Jeg oplever, at de laver deres tilsyn så skånsomt, som de kan, tilføjer Jesper Wagner Hansen.

” Børnene har været vores læremestre. De har lært os ikke at være så rigide, så vi i dag for eksempel godt kan tillade, at børnene må noget forskelligt.

Karin Dybdal Isalin

” Generelt oplever vi ikke mødet med tilsynet som svært, men som et positivt møde. Det føles ikke som kontrol og er heller ikke noget, vi er bange for.

Jesper Wagner Hansen

Socialtilsynet er med til at kvalitetssikre vores arbejde

Foto: Ulrik Tofte

Det løfter stoltheden i arbejdet, at socialtilsynet ser med på, hvordan den faglige indsats for beboerne i bofællesskabet Postens Vej i Brejning er tænkt, tilrettelagt og udført af ledere og medarbejdere. Derfor er tilsynets kontrol med til at kvalitetssikre den faglige indsats, mener leder Hanne Frandsen.

*Jeg oplever de
tilsynskonsulenter,
vi får på besøg, som
fagligt kompetente.
De kan have et
forskelligt fokus, men
de er alle dygtige.*

Hanne Frandsen, leder
for bofællesskabet
Postens Vej

Egentlig var Hanne Frandsen blevet placeret i et fint lederkontor i en bygning, som ikke lå der, hvor borgerne bor og færdes hver dag, da hun blev ansat som leder for bofællesskabet Postens Vej i 2012.

Så her skulle hun ikke sidde. Hun bad om at blive flyttet over i den del af bofællesskabet, hvor dagliglivet leves. Og hvor lederkontoret i gadeniveau nu er et sandt leben af både gæster og beboere, der lige stikker hovedet ind for at spørge om dette og hint, så Hanne Frandsen konstant må op af stolen og ud på gangen for at anvise vej eller svare på spørgsmål.

Mærker man godt efter, strejfer historiens vingesus også en på kinden. Bofællesskabet Postens Vej ligger i Brejning i Vejle Kommune. Her er skilte til museet Kellers Minde, caféen i huset hedder Café Keller, og bygningerne ligger på området for de oprindelige Kellerske Anstalter fra midten af 1800-tallet, hvor først professor Johan og siden lægesønnen Christian Keller skabte nye rammer og måder at behandle mennesker med funktionsnedsættelser på – til dels baseret på en tankegang om, at de skulle leve et så normalt liv som muligt.

Tilsynet er en sparringspartner

Den kellerske tilgang lever i en vis forstand endnu, om end i en fagligt stærkt opdateret 2023-version. Hverdagen med beboerne på Postens Vej er fagligt relationsarbejde på højt niveau, for bofællesskabet er dybt specialiseret med mange målgrupper, der tæller borgere med forskellige former for udviklingshæmning. Indsatsen har et neuropædagogisk afsæt, så den enkelte beboer får bedst mulig støtte til at leve et så selvstændigt liv som muligt, bl.a. ved at øve evnen til at kommunikere, vælge selv og have indflydelse på eget liv.

I dette arbejde opstår af og til dilemmaer, hvor den rigtige løsning ikke er indlysende – og i enkelte tilfælde også egentlige 'fejl'. Det ser Hanne Frandsen kun som en anledning til læring. Og her er socialtilsynet som myndighed en vigtig samarbejds- og sparringspartner, erfarer hun.

- Jeg oplever de tilsynskonsulenter, vi får på besøg, som fagligt kompetente. De kan have et forskelligt fokus, men de er alle dygtige, interesserede i området og dets udvikling og i at støtte os i det, som vi er optaget af – at skabe et godt liv for vores beboere. Det giver et tillidsfuldt møde, som betyder, at vi også tør tale om de svære ting, siger Hanne Frandsen og husker en sag, hvor der var sket en fejl på stedet.

- Her talte både de pårørende og vi med tilsynet om det. Ingen havde et ønske om at skjule noget, men ville gerne videre og forklare, hvordan og hvorfor fejlen var sket. Det mener jeg også giver en tryghed for de pårørende. At de kan tale med en uvildig person udefra, og at der bliver fulgt op. Det er rigtig godt. For os handler det om evaluering og læring, så vi ikke gør det samme en anden gang. Og hvis ikke man tør lægge sine fejl frem, er det svært at udvikle sit arbejde.

Blikket udefra skærper kvaliteten

Postens Vej består af syv enheder, som alle har haft besøg af Socialtilsyn Syd i år – to gange uanmeldt, resten anmeldt. Helt overordnet er Hanne Frandsen glad for, at der kommer nogen udefra og kigger ind på det,

Bofællesskabet Postens Vej i Vejle Kommune

Postens Vej er et højt specialiseret bofællesskab for 90 mennesker over 18 år med psykiske og i nogle tilfælde også fysiske handicaps. Mange har flere diagnoser, fx epilepsi, ADHD eller autisme. I det daglige laver beboerne, alt efter behov, sociale aktiviteter med hinanden og med støtte fra personalet. Postens Vej er et af landets førende inden for epilepsi og udviklingshæmning og har stor viden om ADHD, autisme, demens og om, hvordan man forebygger udfordrende adfærd.

Læs mere på postensvej.vejle.dk

der foregår på stedet. Det kan kun medvirke til at skærpe kvaliteten, mener hun.

- Vi har altid haft et højt fagligt niveau, men tænk, hvis vi ikke havde ... derfor er det godt, at tilsynet findes og kommer på besøg. Desuden ringer vi jo også til dem, hvis vi er i tvivl om noget i et konkret tilfælde. Den løbende sparring betyder meget ligesom det er godt, at der skiftes ud i konsulenterne, så der kommer friske øjne på os. Det gør os skarpe, siger Hanne Frandsen og fortsætter:

- Medarbejderne siger til mig, at de bliver fagligt stolte over at fortælle om deres arbejde og over, at nogen interesserer sig for, hvad de laver. Den dialog oplever vi som en kvalitets-sikring. Den er – udover de fastlagte kriterier, vi skal tale om – ret uformel. Vi har ikke oplevet at få anmærkninger af tilsynet, men vi har skulle justere på nogle ting for at hæve vores score, fx større inddragelse af civilsamfundet i forhold til borgerne. Det har vi så gjort, bl.a. ved at samarbejde med en lokal efterskole og kirke. På den måde ser jeg tilsynet som en kvalitetsdrivende faktor, og da vi først forstod de kriterier, vi bliver scoret på, og hvad der ligger bag dem, gav det også fint mening at arbejde med dem, også ledelsesmæssigt.

Tilsynsbesøg giver administrativt arbejde

Når det er sagt, kan Hanne Frandsen godt opleve forberedelsen til de anmeldte tilsynsbesøg som tidsmæssigt belastende, fordi der skal indhentes og formidles mange data til tilsynskonsulenten.

- Vi bliver fx spurgt til medarbejdernes kompetencer og uddannelsesbaggrund, medarbejderflow ind og ud af huset, vikardækning i hvor mange timer, vikarernes kompetencer, hvornår de er ansat osv. Vi laver skemaer over,

hvornår borgerne er indskrevet, efter hvilken paragraf, fra hvilken kommune, af hvilken sagsbehandler osv. Jeg tænker nogle gange, at værdien af det materiale ikke står mål med den tid, vi bruger på det.

Hanne Frandsen kunne derfor godt tænke sig flere uanmeldte besøg.

- Det handler ikke kun om det administrative forberedelsesarbejde ved de anmeldte besøg, men også om at vise hverdagen, som den er – her og nu – og borgerne i den aktivitet, de er i gang med. Det bliver mindre 'møde-møde' og mere tilstedeværelse hos borgerne, når besøget er uanmeldt. Det giver også en bedre fornemmelse af kulturen, hvordan vi taler sammen, og hvad vi er for et sted. Vi fik på et tidspunkt uanmeldt tilsyn om natten, og det var natmedarbejderne glade for, fordi deres arbejde jo også har værdi. Jeg plejer også altid at skrive til konsulenterne, inden de kommer på anmeldt besøg, at de gerne må spise sammen med beboerne og være en del af miljøet. Jeg går op i, at man får fanget vores kultur – også fordi, der kan være noget, vi selv overser.

Kan I tilføre tilsynet noget den anden vej – fx i form af viden, erfaringer, som kvalificerer tilsynsarbejdet?

- Ja, det tror jeg, at vi gør, med den måde vi arbejder på. Det er selvfølgelig nuancer, men fx da vi skulle regodkendes i 2016, stillede tilsynet spørgsmål til, om vi havde kompetencer til at understøtte en så superbred målgruppe på 90 borgere. Her var det min oplevelse, at de fik nuanceret deres syn på os og blev lidt klogere ud fra vores beskrivelse. Og for os var det fint, at de stillede de spørgsmål. Vi blev jo også regodkendt.

A woman with glasses on her head, wearing a grey zip-up jacket and a patterned scarf, is smiling and leaning over a wooden workbench in a workshop. The background shows industrial equipment like a sewing machine and overhead lights. An orange circular graphic is overlaid on the right side of the image, containing text.

Medarbejderne siger til mig, at de bliver fagligt stolte over at fortælle om deres arbejde og over, at nogen interesserer sig for, hvad de laver.

Hanne Frandsen, leder for bofællesskabet Postens Vej

Foto: Ulrik Tofte

*Det
risikobaserede
tilsyn*

Foto: Emil Ryge Christoffersen

SKERPT TILSVAR

VOND

REDUKTION

AFTSLAG (DEKOR)

LIVENSSTILE / KUNDEHISTORIE

Nu er det risikobaserede tilsyn en realitet

Foto: Emil Ryge Christoffersen

Processen med at udvikle det risikobaserede tilsyn begyndte allerede få år efter, Socialtilsyn Syd var etableret. Fokus har hele vejen været at kunne stå på mål for en høj kvalitet og faglighed i tilsynsarbejdet og samtidig strække ressourcerne så langt som muligt. Nu er det risikobaserede tilsyn en realitet, og tilsynschef Peter Bjerregaard Andersen glæder sig over både processen og resultatet.

Et stykke organisatorisk tænkearbejde, som nu er omsat i konkrete tilsynsplaner, -aktiviteter og -metoder, og hvor alle tilbud og plejefamilier er inddelt i farvekoderne grøn, gul og rød – med det klare formål at tilpasse tilsynsaktiviteten efter vurderingen af kvaliteten i det enkelte tilbud. Og på den måde fordele ressourcerne bedst muligt og samtidig gøre faglighed og drift til én fælles størrelse.

Det er i sin essens, hvad det risikobaserede tilsyn i Socialtilsyn Syd går ud på, når tilsynschef Peter Bjerregaard Andersen bliver bedt om at forklare det. Men under hans beskrivelse ligger en årelang ambition om at løse kerneopgaven – at føre tilsyn – fagligt bedst muligt og ressourcemæssigt mest hensigtsmæssigt for at sikre borgerne den kvalitet, som følger af godkendelsen som enten plejefamilie eller socialt tilbud.

- Det har været udtryk for vores ambition og fortolkning af vores opgave at udtænke et risikobaseret tilsyn. For tilsynslovgivningen har som sådan været uændret i de ti år, vi har eksisteret. I store træk siger den bare, at vi skal lave en kvalitetsvurdering og føre et tilsyn, hvis intensitet modsvarer vores vurdering. Og er vi i tvivl om, hvorvidt et tilbud eller en plejefamilie er dygtige nok – om "kvaliteten er fornøden" – skruer vi intensiteten i tilsynet op. Vi lader så at sige tvivlen komme borgeren til gode og kan i praksis lukke et tilbud på den konto, forklarer Peter Bjerregaard Andersen.

En "first mover" er altid lidt anderledes

Arbejdet med at udvikle og indføre det risikobaserede tilsyn tog for alvor form og fart med Socialtilsyn Syds Strategi 2025, som blev udarbejdet i 2021. Men de første tanker om denne nye måde at føre tilsyn på blev allerede præsenteret i STS' Årsrapport 2017 – ganske vist i en noget præmatur form. Så tankerne har levet i organisationen og ikke mindst i tilsynschefens hoved i en rum tid.

- Hvis jeg skal være lidt kæk, vil jeg sige, at vi i Syd kom først. Socialstyrelsen udsendte først i 2022 en faglig vejledning om det risikobaserede socialtilsyn. Så det organisatoriske tænkearbejde om, hvordan en faglig tilgang omsættes til drift, har vi selv lavet her i STS. Lidt pragmatisk kan man kalde det en praksis for, hvordan man styrer fordeling af ressourcerne efter risikovurderingerne bedst muligt. 2023 er så året, hvor det organisatoriske tænkearbejde i form af et risikobaseret tilsyn er blevet rullet ud i drift i Socialtilsyn Syd med

Det har været udtryk for vores ambition og fortolkning af vores opgave at udtænke et risikobaseret tilsyn.

Peter Bjerregaard Andersen,
tilsynschef i Socialtilsyn Syd

afsæt i et grundigt forarbejde i både STS' Strategi 2025 og ikke mindst i Aktivitets- og Metodekataloget for hhv. tilbuds- og plejefamilieafdelingen.

Mindsettet er uændret

Mindsettet om, at de tilbud og plejefamilier, som leverer en god kvalitet, skal have færre besøg end de steder, som ikke leverer en tilfredsstillende kvalitet, er som udgangspunkt uændret. Men nyt er, at alle godkendte tilbud og plejefamilier nu er kategoriseret i enten grøn, gul eller rød, og den kategorisering er sket efter et organisatorisk koncept. En proces, som krævede gennemgang af samtlige plejefamilier og tilbud i STS' portefølje.

Nyt er også, at medarbejderne på tilbudsområdet nu er organiseret i tre klynger, som afspejler deres fagligt specialiserede opgaveområde: Tilbud for voksne under psykiatrien m.m., tilbud for voksne med funktions- eller udviklingshæmning og tilbud på børne- ungeområdet. Opdelingen er sket med fokus på målgrupper og metoder.

I hver klynge er udpeget både fagansvarlige og porteføljeansvarlige medarbejdere. Som porteføljeansvarlig udfører man risikovurderingen i grøn, gul og rød og skiftet mellem kategorierne, hvis en tilsynskonsulent melder om forandring i eller bekymring for kvaliteten på det enkelte sted, ligesom den porteføljeansvarlige administrerer de tilsvarende tilsynsplaner. Det sikrer, at der altid er de nødvendige ressourcer til stede, når en mere intensiveret tilsynsindsats er nødvendig. Den fagansvarlige har det overordnede ansvar for at vedligeholde vidensgrundlaget, modellen for risikovurdering og aktivitets- og

metodekataloget samt tilser kvalitetsvurderinger til brug for vidensgrundlag.

Et markant organisatorisk skifte

- I praksis betyder det, at tilsynskonsulenten kan koncentrere sig om at føre tilsyn og levere de nødvendige informationer, notater og dokumenter, som danner fundamentet for, hvorvidt kategoriseringen skal fastholdes eller ændres. Det er den porteføljeansvarlige, som står for et evt. risikoskifte, ikke tilsynskonsulenten. Og ved at vi har organiseret alle i teams, strækker vi ressourcerne ud, fordi de faglige kriterier er koblet så tæt til driften. Det er nemmere at håndtere organisatorisk, siger Peter Bjerregaard Andersen og tilføjer, at indførelsen af rød, gul og grøn kategori var et gennemtænkt, men også markant organisatorisk skifte.

- Det betyder, at det ikke længere er den enkelte konsulent, som i sine sager selv bestemmer, hvem de besøger mest og mindst. Setuppet med en visitationsfunktion (de porteføljeansvarlige, red.) er vigtig, fordi den gør kategoriseringen af tilbud og plejefamilier mindre personafhængigt og mere til at forvalte ledelsesmæssigt, siger han og tilføjer:

- Det betyder også, at vores produktivitet er højere nu end tidligere, fordi konsulenter i højere grad ved, hvad de skal, og hvordan opgaven både skal gribes an og afrapporteres. Så i dag kan en dygtig og erfaren konsulent nok nærmest køre ét grønt tilsynsbesøg om dagen. Med det risikobaserede tilsyn har vi reelt kvalificeret vores ambitioner med afsæt i faglige refleksioner.

Ny tilgang sikrer ensartethed

Men hvilken forskel gør et risikobaseret tilsyn sammenlignet med måden, der tidligere blev ført tilsyn på?

- Grundlæggende betyder det, at vi har en organisatorisk tilgang til tilsynsopgaven, hvor vi i STS tilstræber ensartethed i udmøntningen af den risikobaserede tilgang. Vi har flyttet den interne planlægning af tilsynsintensiteten fra den enkelte konsulent til en driftskoordinerende. Det giver en sikkerhed og organisatorisk legitimitet i at kunne sige, at vores tilsynsarbejde og kvalitetsvurderinger udmønter sig i et mindre eller mere intenst tilsyn. Den ensartethed og systematik er også nøgleord i lovgivningen. Og det kan jeg helt klart stå på mål for, at vi gør. På den måde er 2023 et skelsættende år. Først nu har vi et organisatorisk set-up, som gør, at vi fuldt ud kan leve op til tilsynslovens §1 om både at lave et

systematisk, ensartet og fagligt kompetent tilsyn.

Det sværeste spørgsmål i udviklingen af det risikobaserede tilsyn har været: Hvor 'lidt tilsyn' er 'nok tilsyn', fortæller Peter Bjerregaard Andersen.

- Fordi det ikke skal være den enkelte konsulent, som sætter en standard for, hvor mange gange man skal forbi en plejefamilie, før man ikke længere har 'ondt i maven af bekymring', udviklede vi en fireårsplan. Den siger, at vi skal besøge dem mindst en gang om året. Det siger loven. Vi har så besluttet, at tre ud af fire besøg er uanmeldte. Der kræver mindre forberedelse – og nej, vi når ikke hele kvalitetsmodellen igennem hver gang. Men det gør vi i perioden set over fire år. Og så laver vi løbende stikprøver for at teste overfladiskhedens styrke. Ligesom vi øger intensiteten ved gul eller rød kategorisering, hvilket vi netop har ressourcer til på grund af en grøn fireårsplan.

Vi sikrer 'sikkerhed nok'

Det er i bund og grund, pointerer tilsynschefen, en øvelse i at være nøgtern og samtidig kunne sove roligt om natten.

- Fordi vi ikke har uanede ressourcer, er det risikobaserede tilsyn vores første bud på, hvad der er 'sikkerhed nok'. Og vi har haft en meget høj produktion i 2022 med flere tilsynsbesøg end de andre socialtilsyn. Det tal vil nok på sigt falde, fordi 80-90 % af vores portefølje aktuelt er i grøn.

Det har, konstaterer Peter Bjerregaard Andersen, taget ti år at komme fra bar mark til der, hvor Socialtilsyn Syd er i dag.

- Og nu er vi flyttet ind i det hus – det risikobaserede tilsynsarbejde – vi brugte kræfter på at bygge i 2021-2022. Og nej, vi er ikke i mål. Vi skal stadig arbejde med at forfine og specialisere tilsynsarbejdet, både de grønne tilsynsplaner, men i høj grad også udvikle det undersøgelsesarbejde, vi leverer i gul plan. Der får vi brug for at afklare, hvilken faglighed medarbejderne har brug for fremover – hvor specialiserede skal de være – og i hvad?

***Fordi vi ikke har
uandede ressourcer,
er det risikobaserede
tilsyn vores første
bud på, hvad der er
'sikkerhed nok'.***

Peter Bjerregaard Andersen,
tilsynschef i Socialtilsyn Syd

Foto: Emil Ryge Christoffersen

Det risikobaserede tilsyn ultimo 2023

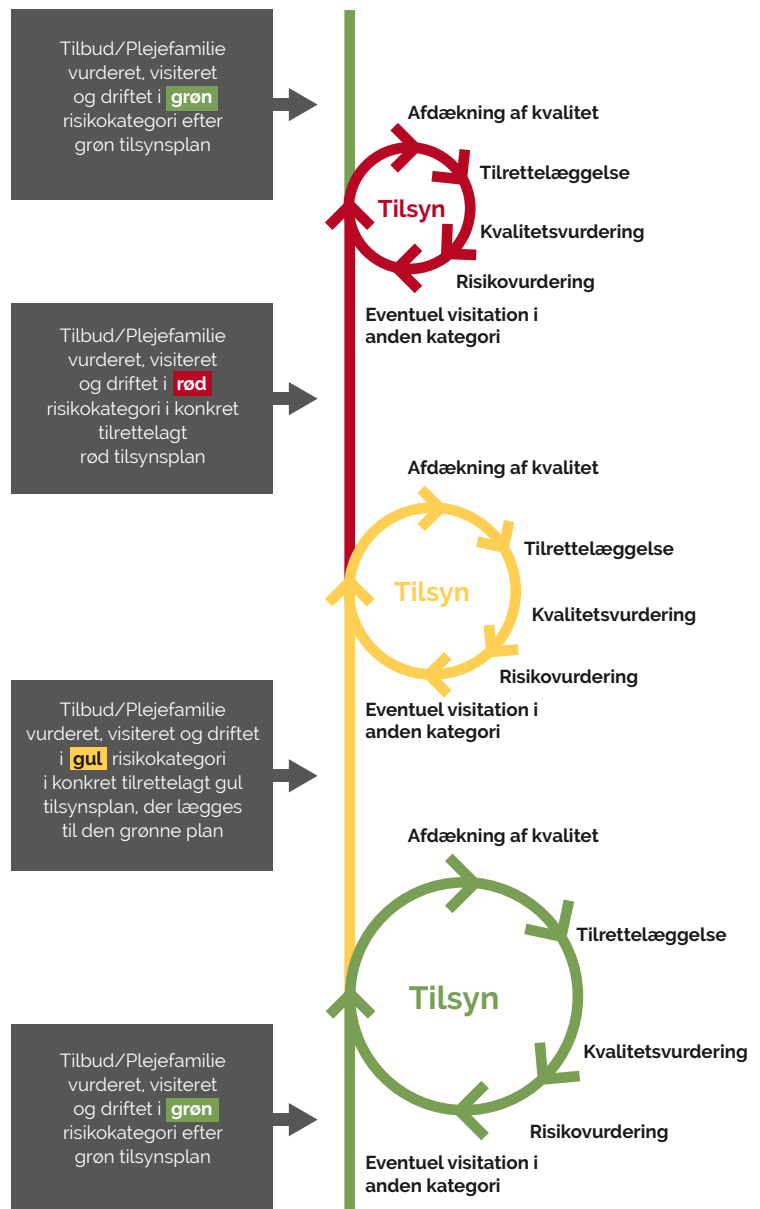
Tilsynsindsatsen skal udvikles og omfatte de aktiviteter, der ud fra en faglig og ressourcemæssig vurdering, giver de bedste muligheder for at garantere, at alle tilbud og plejefamilier vedvarende har den nødvendige kvalitet. Og på tværs af tilbud og plejefamilier skal der fremadrettet ske en ensartet vurdering af risikoen for vigende kvalitet samt dertilhørende tilsynsindsats.

Som følge af den risiko-baserede tilgang er alle tilbud og deres eventuelle afdelinger samt plejefamilier kategoriseret i enten grøn, gul eller rød med en tilsvarende tilknyttet tilsynsindsats:

Grøn: Der er ingen forhold, der indikerer eller har negativ betydning for tilbuddets kvalitet.

Gul: Der er forhold, der indikerer eller har negativ betydning for tilbuddets kvalitet.

Rød: Der er betydelige forhold, der indikerer eller har væsentlig negativ betydning for tilbuddets kvalitet.

En tilbudsafdeling/plejefamilie vil skifte kategori i takt med, at bekymringen for afdelingens kvalitet eller en konkret vurdering af afdelingens kvalitet evt. ændres. Visitationer i grøn og rød kategori sker, når perioden indledes og afsluttes.

I gul kategori visiteres også, når perioden indledes og afsluttes, men her kan der være brug for flere visitationer undervejs.

1. Der kan kun ske et skifte i et tilbuds eller en plejefamilies risikovurdering via et visitationsskema.
2. En tilsynskonsulent kan til hver en tid indstille til et risikovurderingsskifte via et visitationsskema.
3. Et visitationsskema skal altid godkendes/afvises af en porteføljeansvarlig.
4. Den porteføljeansvarlige skal løbende og uden unødigt ophold vurdere indkomne visitationsindstillinger.

I den grønne kategori har hvert tilbud ensartede tilsynsplaner. Aktivitets- og metodekataloget beskriver indholdet i den grønne

tilsynsplaner. Det samme gælder for de gule tilsynsplaner.

Vurderingen af det enkelte tilbuds, afdelings eller plejefamilies kvalitet har afsæt i Kvalitetsmodellen og dens tre niveauer:

- De syv temaer, som er defineret i loven.
- Temaerne er konkretiseret i kvalitetskriterier: Hvordan opgaven løses konkret i den enkelte familie eller tilbud.
- Indikatorerne for de enkelte kriterier.

Tilsynsarbejdet er som noget nyt opdelt i klynger efter område for organisatorisk at vidensunderstøtte indsatsen. Den tilhørende risikovurdering og visitering mellem grøn, gul eller rød, så tilsynsindsatsen sker på et så fagligt oplyst grundlag som muligt.

Det betyder også, at den tilsynsfaglige dømmekraft forankres organisatorisk, så STS som organisation – fremfor den enkelte tilsynskonsulent – bærer ansvaret for, hvordan tilsynsarbejdet overordnet tilrettelægges overfor tilbud og plejefamilier.

GRØN TILSYNSPLAN

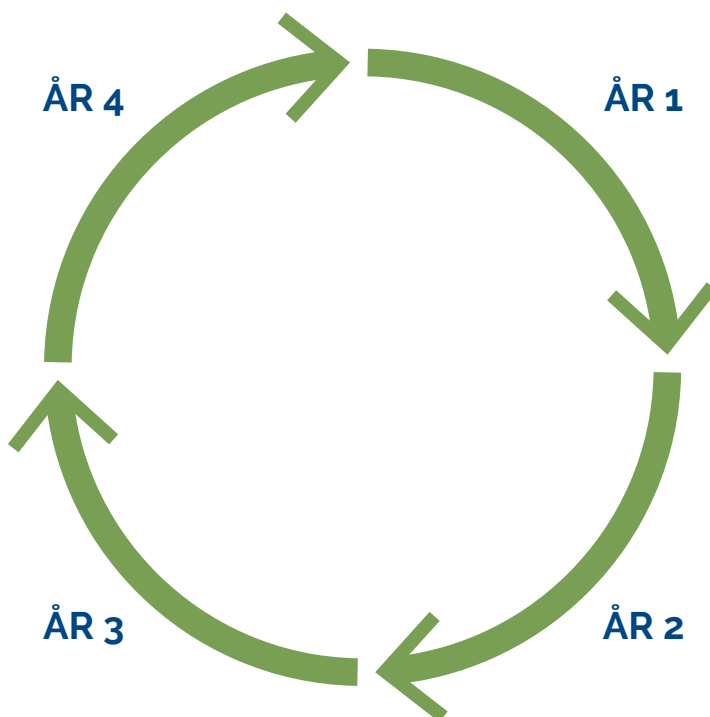
Indeholder faste både fysiske tilsynsbesøg og administrative tilsynsaktiviteter, hvor der indhentes oplysninger og dokumentation fra tilbud/plejefamilier.

Alle tilsyn er beskrevet med ramme, formål, tilgang og metoder.

75% af de fysiske tilsynsbesøg på tilbudsområdet er uanmeldte – resten er anmeldte.

25% af de fysiske tilsynsbesøg på tilbudsområdet ligger på skæve tidspunkter, dvs. tidlig morgen, aften, nat, weekender og helligdage.

50% af de fysiske tilsynsbesøg på tilbudsområdet gennemføres med to konsulenter.

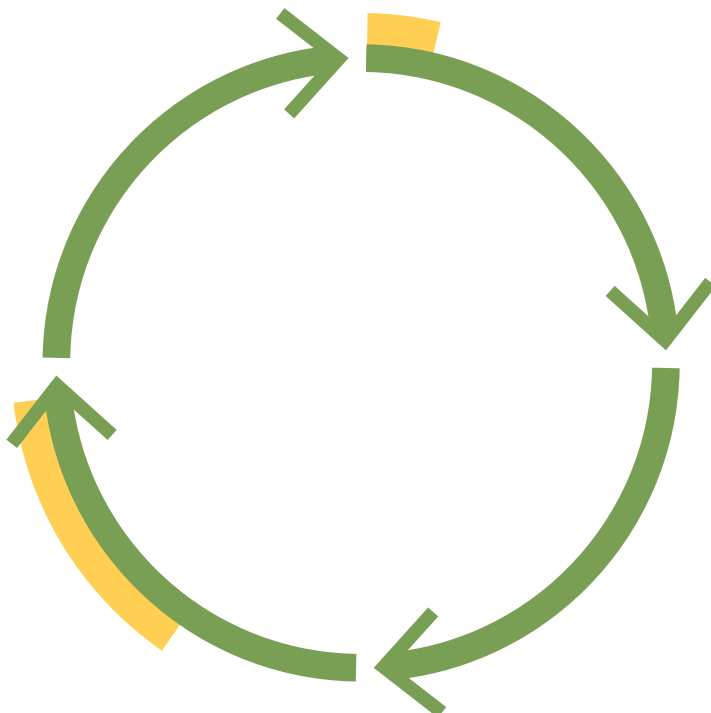

GUL TILSYNSPLAN

Lægges til den grønne.

Kan variere i længde fra en til seks måneder, hvorefter den genovervejes.

Indeholder både fysiske og administrative tilsyn, der undersøger og tilsyn der overvåger.

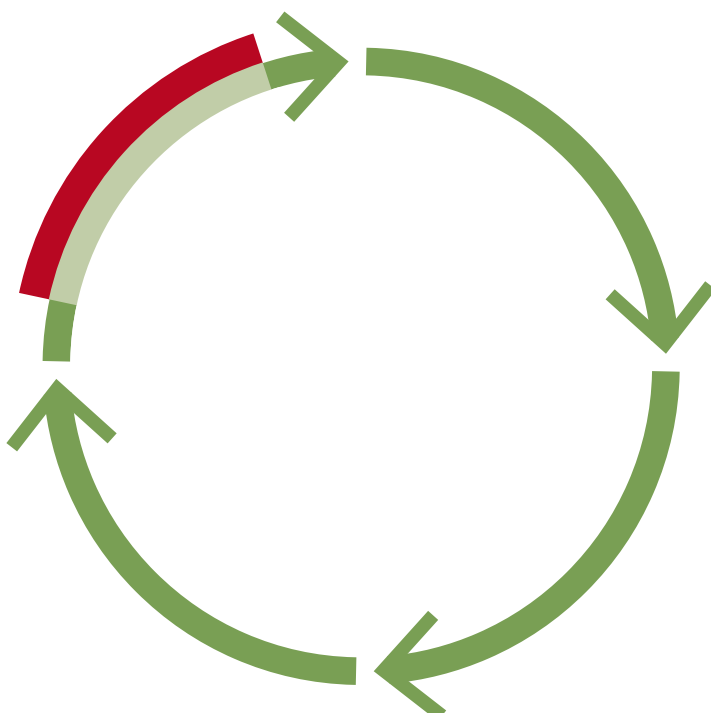

RØD TILSYNSPLAN

Kan aflyse den grønne plan, hvor det giver mening.

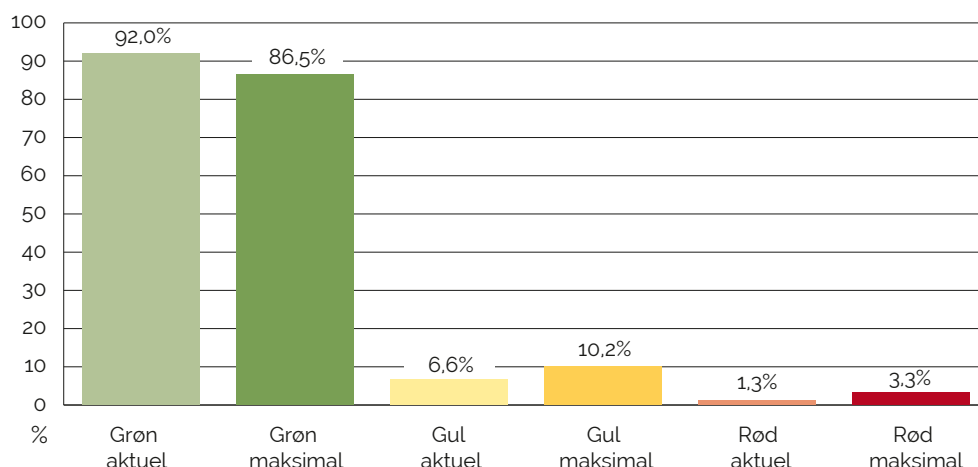
Planlægges og gennemføres håndholdt.

Planlægges, gennemføres og afrapporteres af to konsulenter, hvoraf den ene udelukkende arbejder med røde sager.

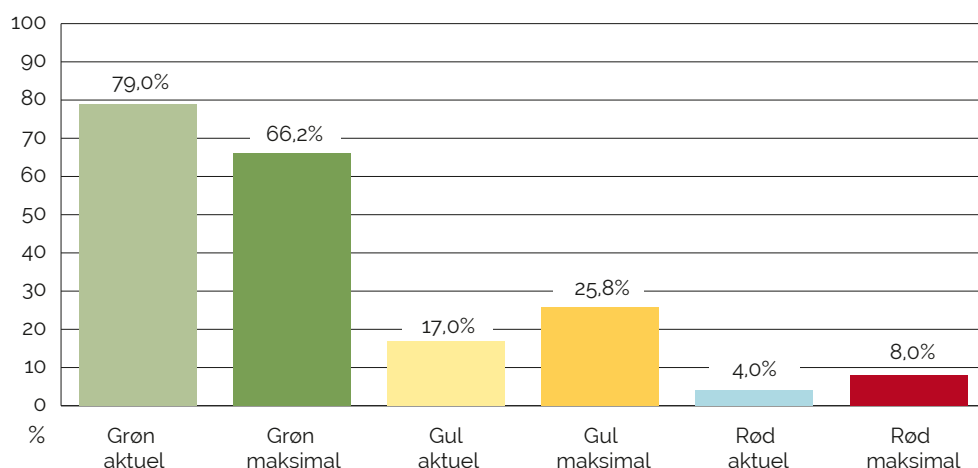
Plejekategoriens aktuelle og maksimale risikovurderinger

TABEL 1:

Den aktuelle risikokategorisering af den samlede portefølje af plejefamilier i grøn, gul og rød. Ved udgangen af 2023 var 92 pct. af plejefamilierne kategoriseret som grønne, mens hhv. knap syv og godt en pct. var hhv. gul eller rød. "Maksimal" angiver, hvor stor en andel af alle plejefamilier, som i løbet af 2023 højst har været kategoriseret i hhv. grøn, gul eller rød: 86,5 pct. har været grønne hele året, mens godt 10 pct. højst har været kategoriseret som gul noget af 2023, mens godt tre pct. har været kategoriseret som rød noget af året.

Tilbudets aktuelle og maksimale risikovurderinger

TABEL 2:

Den aktuelle risikokategorisering af den samlede portefølje af tilbud i grøn, gul og rød. Her ses det, at der ved udgangen af 2023 var 79 pct. af tilbud kategoriseret som grønne, mens hhv. 17 og fire pct. var kategoriseret som hhv. gule eller røde. "Maksimal" angiver, hvor stor en andel af alle tilbud, som i løbet af 2023 højst har været kategoriseret i hhv. grøn, gul eller rød: Godt 66 pct. af tilbuddene har været grønne hele 2023, mens knap 26 pct. har været kategoriseret som gul noget af 2023, og otte pct. har været kategoriseret som rød noget af året.

Aktivitets
Metode
Redskabs

Katalog

INDHOLD
PROCES

Spørgguide
KRITERIE 6
MAGTANVENDELSE

Spørgguide
KRITERIE 6
MAGTANVENDELSE

Spørgguide
KRITERIE 6
MAGTANVENDELSE

Klynge
BØRN OG UNGE

Klynge
SOCIALT UDSATTE

Klynge
VOKSENHANDI

Spørgguide
TEMA
1-2-4

Spørgguide
PÅRØRENDE

Observation
SAMSPIL
lob

PÅ TVÆRS

Præsentation
- Playdramadent
- Playmagasin

Analyse
dokumentation
mål
aktivitet
resultat

Analyse
oversigt
- medarbejdere
- ledelsesniveau
- borgere

Observation
FYSISKE
RAMMER
tema 7

Analyse
ARBEJDSPLANER

FÆRDIGT
= AFLEVERET
FRA GRUPPERNE

Spørgguide
TEMA
1-2-4

Spørgguide
TEMA
1-2-4

Spørgguide
TEMA 3

SKABELONER
TILBUD

Spørgguide
PÅRØRENDE

Spørgguide
TEMA 3

Stikprøve
RØMNINGER

STS i tal 2023

E6
NDEISE
YH

CAP

*”Vi kan ikke bare sige,
at vi er verdensmestre.
Vi skal også kunne
dokumentere det”*

***Vi er linjevogtere
for, at STS når sine
mål. Vi registrerer,
hvad der foregår i
organisationen og
styrer alle data, som
går ud og ind.***

Kristian Westengaard
Risager Jørgensen,
leder af Enheden for
Data og Planlægning,
Socialtilsyn Syd

Socialtilsyn Syd har taget et kvantespring i arbejdet med at registrere, analysere og dokumentere tilsynsindsatsens mange dimensioner, aspekter og forløb. I dag går al data ind og ud af organisationen via ét kontor, hvis mål er at bane vejen for, at de faglige medarbejdere i højere grad kan arbejde databaseret.

På væggen udenfor døren hænger et almindeligt stykke papir fra printeren med teksten "Datakontoret", understøttet af en ganske binær illustration. Og helt efter bogen, indenfor i halvmørket, sidder it-folket med næsen i skærmen og ænses knapt, at man som gæst træder ind på deres matrikel.

Kontoret er det sted i Socialtilsyn Syd (STS), som til enhver tid kan svare på, hvor mange anmeldte og uanmeldte besøg, STS har gennemført til dato. Hvor langt man er i den fireårige tilsynsplan for et givent tilbud, og hvem der skal have besøg næste gang i planen for de grønne plejefamilier i den enkelte tilsynskonsulents sagsbunke. Hvilke kriterier, der er gældende i alle plejefamiliers godkendelsesbreve. Eller hvor mange tilbud, som er i grønt, gult eller rødt. For blot at nævne ganske få eksempler.

Det datadrevne STS

Enheden for Data og Planlægning, som kontoret retteligt hedder, er STS' 'overblikskontor'. Det er her, alle informationer om tilsynsplaner, visitationer, konsulentbesøg, tilsyn.dk, tilbudsportalen og meget, meget mere kommer ind og sendes ud fra igen.

- Vi er linjevogtere for, at STS når sine mål. Vi registrerer, hvad der foregår i organisationen og styrer alle data, som går ud og ind. Og jo højere faglige krav, vi stiller til os selv i STS, desto vigtigere bliver linjevogteren. For vi kan ikke bare sige, at vi er verdensmestre. Vi skal kunne dokumentere det, og det er er mit job som leder af afdelingen, at vi kan gøre det, siger Kristian Westengaard Risager Jørgensen.

Arbejdet med at indsamle data, analysere, lave forecasts og levere input til både interne og eksterne fagsystemer er bygget op over en årrække – parallelt med, at tilsynsind-

satsen er udviklet og senest løftet til et nyt niveau med det risikobaserede tilsyn.

- Vi laver data på alle de faglige risikovurderinger, skift i risiko og visitationer – ja, på alt hvad der foregår i huset. Ligesom vi leverer ledelsesinformation, registrerer sagsbehandlingstider, står for planerne for alle tilsynsbesøg, smartdesigner blanketterne til at indhente informationer og laver selv skabeloner, som gør, at vi kan konfigurere indholdet og dermed også styre, hvilke data vi får ind. Det er blevet en kompleks opgave, som handler om meget andet, end hvor mange årlige tilsynsbesøg vi gennemfører, fortæller Kristian Westengaard Risager Jørgensen.

Baner vejen for det databaserede arbejde

Kristian Westengaard Risager Jørgensen lægger ikke skjul på, at det har været lidt af en øvelse at skubbe til en fagkultur, hvor det at arbejde med data ikke rimer på socialrådgiver eller pædagog.

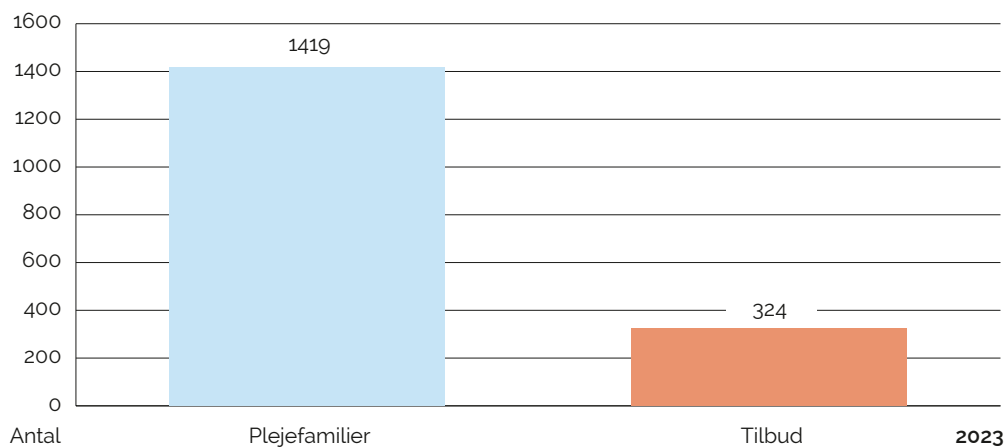
- Når man arbejder for en offentlig myndighed, er et vist omfang af dokumentation helt naturligt.

Men det har taget tid at få de faglige medarbejdere til at se, "what's in it for me" i forhold til at bruge data i deres arbejde fremfor at sidde og føre private Excel-ark over, hvad de laver. Som datakontor er vores mission at være gode ambassadører for den måde at tænke og arbejde på, så vi hjælper de faglige medarbejdere til også i højere grad at tænke og arbejde databaseret. Og det er de blevet rigtig dygtige til.

STS i tal

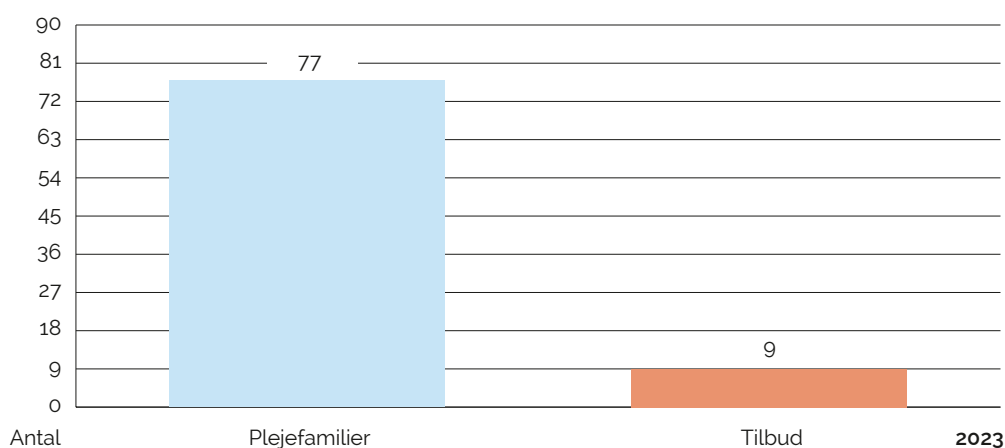
Tilbudsporteføljen

FIGUR 1: Plejefamilier og tilbud i 2023

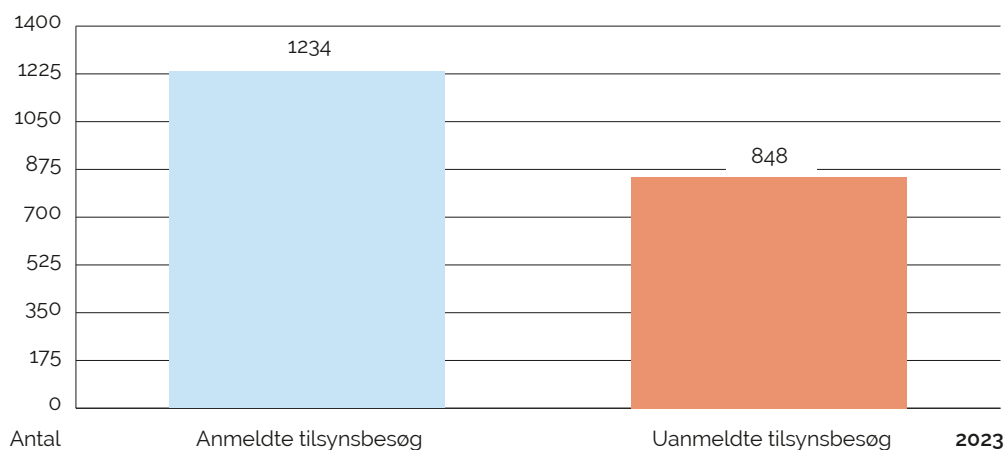
Nygodkendelser

FIGUR 2: Nye godkendelser fordelt på plejefamilier og tilbud i 2023

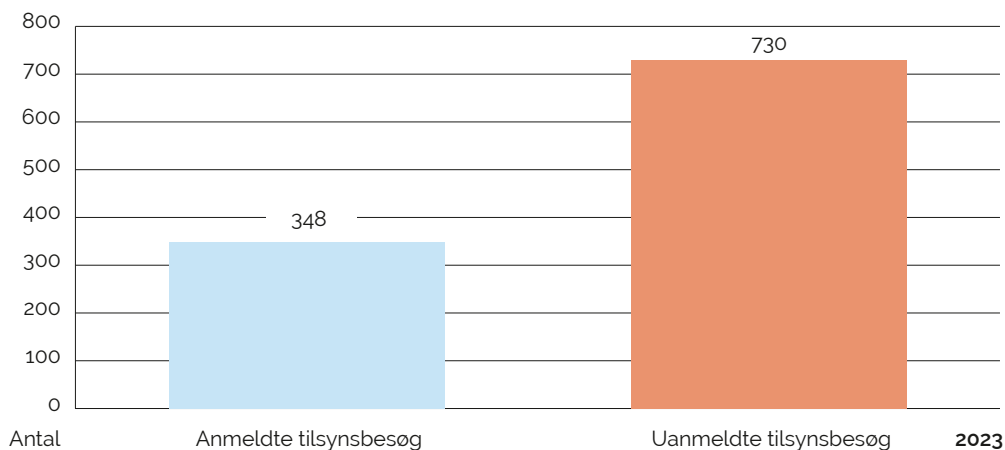

Tilsynsaktiviteter

FIGUR 3: Gennemførte anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg hos plejefamilier i 2023

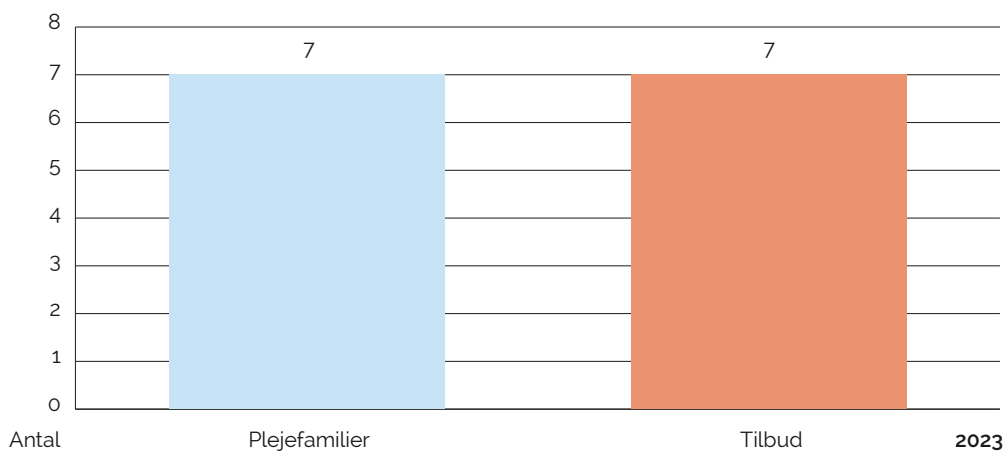

FIGUR 4: Gennemførte anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg hos tilbud i 2023

Påbud

FIGUR 5: Udstedte påbud fordelt på plejefamilier og tilbud i 2023

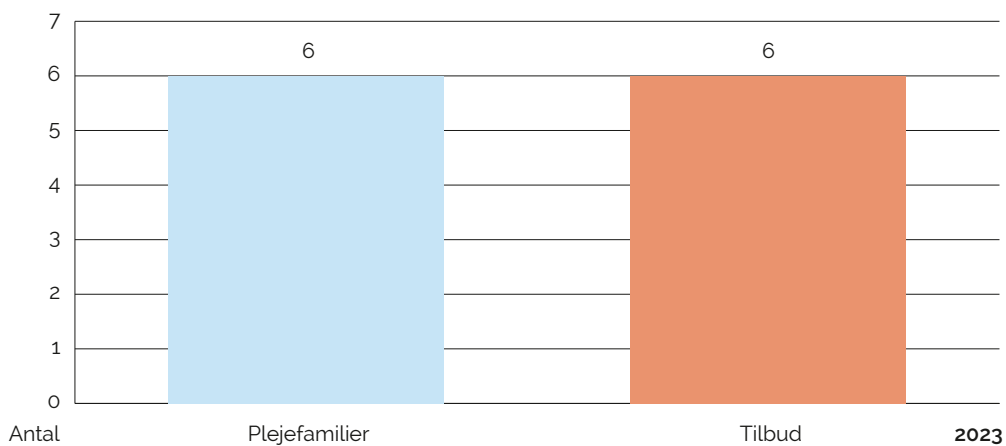

TABEL 1: Baggrunden for iværksatte påbud i relation til kvalitetsmodellens temaer i 2023

TYPE	ANTAL
Uddannelse og beskæftigelse	0
Selvstændighed og relationer	0
Målgruppe, metoder og resultater	0
Sundhed og trivsel	5
Organisation og ledelse/familiestruktur og familiedynamik	9
Kompetencer	7
Fysiske rammer	3
Økonomi	0
Total	24

Skærpede tilsyn

FIGUR 6: Iværksatte skærpede tilsyn fordelt på plejefamilier og tilbud i 2023

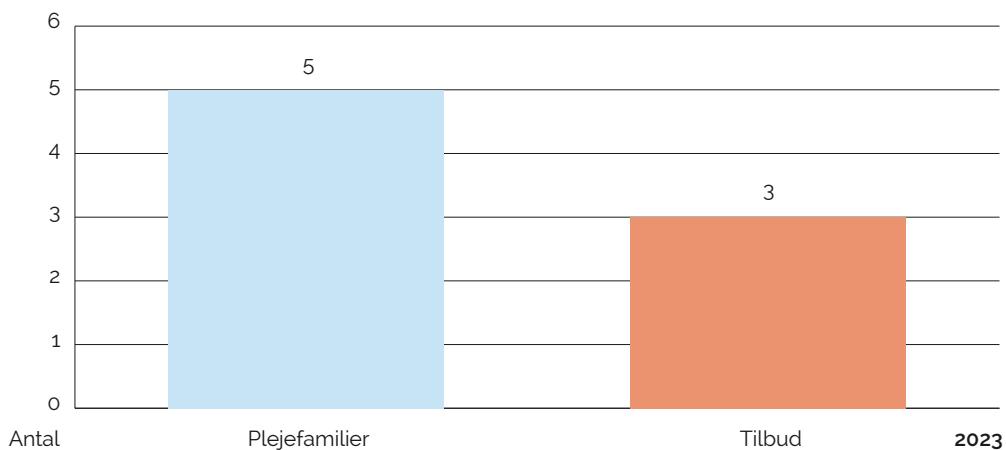

TABEL 2: Baggrunden for skærpede tilsyn i relation til kvalitetsmodellens temaer i 2023

TYPE	ANTAL
Uddannelse og beskæftigelse	0
Selvstændighed og relationer	0
Målgruppe, metoder og resultater	0
Sundhed og trivsel	4
Organisation og ledelse/familiestruktur og familiedynamik	7
Kompetencer	5
Fysiske rammer	2
Økonomi	0
Total	18

Tilbagekaldte godkendelser

FIGUR 7: Tilbagekaldte godkendelser fordelt på plejefamilier og tilbud i 2023

TABEL 3: Baggrunden for tilbagekaldte godkendelser i relation til kvalitetsmodellens temaer i 2023

TYPE	ANTAL
Uddannelse og beskæftigelse	0
Selvstændighed og relationer	0
Målgruppe, metoder og resultater	0
Sundhed og trivsel	1
Organisation og ledelse/familiestruktur og familiedynamik	5
Kompetencer	5
Fysiske rammer	0
Økonomi	1
Total	12

Sagsbehandlingstider

TABEL 4: Sagsbehandlingstider ved behandling af ansøgning om godkendelse for plejefamilier i 2023

Gennemsnitlig sagsbehandlingstid	12 uger
80% af alle ansøgninger om nygodkendelse ligger under en sagsbehandlingstid på	15 uger

TABEL 5: Sagsbehandlingstider ved behandling af ansøgning om godkendelse for tilbud i 2023

Gennemsnitlig sagsbehandlingstid	12 uger
80% af alle ansøgninger om nygodkendelse ligger under en sagsbehandlingstid på	18 uger

TABEL 6: Den gennemsnitlige tid opgjort i antal dage fra tilsynsbesøg til endelig afrapportering i 2023

Plejefamilier	3 dage
Tilbud	5 dage

Socialtilsyn Syd

– indtægter i 2023

Socialtilsyn Syd skal i hver årsrapport give en kort beskrivelse af indtægterne i det forgangne år. I nedenstående tabel fremgår Socialtilsyn Syds indtægter i 2023.

INDTÆGTER 2023

Indtægter plejefamilieområdet	31.731.002
Indtægter tilbudsområdet	23.094.358
Indtægter jf. § 3 i lov om socialtilsyn	1.660.185
	56.485.545

TAKSTER 2023

Grundtakst

1-7 pladser	37.906
8-24 pladser	45.487
25-49 pladser	75.811
50+ pladser	113.717

Nygodkendelser

1-7 pladser	26.222
8-24 pladser	31.466
25-49 pladser	52.443
50+ pladser	78.665

Væsentlige ændringer

1-7 pladser	7.480
8-24 pladser	8.976
25-49 pladser	14.961
50+ pladser	22.441

Skærpet tilsyn pr. md.

1-7 pladser	3.791
8-24 pladser	4.549
25-49 pladser	7.581
50+ pladser	11.372

STS+ vi kan mere, end vi skal

STS+ tilbyder at løse opgaver inden for følgende områder:

- Kvalitetsvurdering af dagpleje, børnehaver og vuggestuer; herunder tilsyn med SEL § 32

- Kvalitetsvurdering af plejehjem, herunder lovpligtige tilsyn og tilsyn med hjemmeplejegrupper

---

- Særlige udredninger i komplekse sager for tilbud eller myndighedsudøvere

---

- Kvalitetsvurdering af beskyttet beskæftigelse samt aktivitets- og samværstilbud (SEL § 103 og § 104)

- Bistand til kommuner, der skal godkende egne tilbud efter SEL § 103 og § 104

- Seminarer, kurser og ad hoc-opgaver, herunder oplæg om tilsynsarbejdet til medarbejdere, bestyrelser mv.

- Overblik/opsamling ift. kvalitet på egne tilbud til en driftsherre – kommunal som privat

---

- Sagkyndige vurderinger i forbindelse med fondsansøgninger

- Konkret support i forbindelse med indtastning i Tilbudsportalen

---

Se også Socialtilsyn Syds hjemmeside under STS+ for yderligere oplysninger

www.socialtilsynsyd.dk

Socialtilsyn Syd

Østerågade 40 · 5672 Broby · 72 53 19 00
socialtilsynsyd@fmk.dk · www.socialtilsynsyd.dk